

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 2 - Wed. Jan. 2, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 1 45 cents

Ensi lumen aikaan ...

Joulukuun 28. päivän lumipyry peitti vihdoin eteläisen Uuden Englannin alueen kauan odotetun lumipeitteen alle. Ilo jäi kuitenkin lyhytaikaiseksi, sillä jo seuraavan päivän vesisade vei lähes kaiken lumen mukanaan. Kuvassa Concord, MA:n Old North Bridge lumiloisteessaan.

Seremionia Wounded Knee'ssa

WOUNDED KNEE, SD - Kylmästä pakkasesta huolimatta yli 400 ihmistä osallistui varhain lauantaiaamuna pidettyyn spirituaaliseen seremoniaan Sioux intiaanien joukkohaudalla. Hauta on muistomerkinä lukuisille Sioux miehille, naisille ja lapsille, jotka vuosisata sitten joutuivat federaalisten sotilasjoukkojen murhaamaksi.

Wounded Knee'n verilöylyn 100-vuotispäivän muistojuhla pidettiin Siouxien lakota -kielillä. Suurin osa 25 pakkasasteen viimassa seremoniaa seuranneista oli intiaaneja.

Seremonia oli päätöksenä kaksi viikkoiselle Big Foot Memorial reittiä seuranneelle 220 mailin ratsastusreissulle, mikä eteni samaa reittiä kuin se, jota päällikkö Big Foot kulki joukkoinensa ennen kuin he saivat surmansa Wounded Knee'ssä.

Seremoniat olivat muistutuksena kahdesta Sioux intiaanien tragediasta: Wounded Knee'n verilöyly sekä sitä pari viikkoa edeltänyt päällikkö Sitting Bulling surmaaminen.

Sitting Bull johti joukkoja, jotka onnistuivat lyömään kenraali-luutnantti George Custer'n joukot Little Big Horn taistelussa 1876. Kanadaan paennut Sitting Bull oli palannut USA:n puolelle hallituksen luvattua armahtaa hänet,

jatkuu sivulla 11

Korkea-arvoinen YK-virkailija haluaa muutosta sopimukseen:

Nälkää pakeneva myös pakolainen

Olisi viimein aika aloittaa keskustelut siitä, eikö nälkää voisi pitää yhtä painavana syynä kotimaasta lähtöön kuin poliittista vainoa. Näin sanoo YK:n pakolaisasiain päävaltuu-

tetun Euroopan toimiston johtaja Anna Maria Demmer.

Demmerin mielestä länsimaiden tulisi pikimmiten ottaa kantaa asiaan, varsinkin kun

ihmiset saattavat talvella lähteä nälkä pakoon Neuvostoliitosta. Vaikka pakolaistulvasta esitetyt ennusteet lienevät liioiteltuja, joukkomuuton seuraukset saattavat olla ennalta-arvaamattomia.

Yksistään Moskovassa on 600,000 ihmistä, joilla ei ole asuntoa eikä toimeentuloa. Tiedämme myös, että tilanne Neuvostoliitossa on äärimmäisen vakava, ja ihmiset yrittävät sen vuoksi päästä länteen.

- He eivät lähde pakoon yksistään vallitsevia oloja, vaan turvatakseen lastensa tulevaisuuden, huomautti Demmer.

- Olemme tähän asti noudattaneet vuoden 1951 sopimusta, jossa puhutaan poliittisista pakolaisista. Tänä meidän täytyy hyväksyä myös nälkä ja muunlainen hätä kotimaasta lähdön syiksi.

Juridisessa mielessä voidaan kysyä, eikö maata, joka ei pysty takaamaan kansalaisilleen ruokaa, asuntoa ja välttävää terveydenhoitoa, voi-

da pitää kykenemättömänä noudattamaan ihmisoikeus-sopimusta. Sen vuoksi myös nämä ihmiset kuuluvat Demmerin mielestä vuoden 1951 sopimuksen piiriin.

- Läntisten valtioiden on joka tapauksessa otettava vastaan nämä ihmiset, vaikka tulijat mahdollisesti lähetettäisiinkin takaisin, sanoo Demmer. Pakolaisten majoittaminen ja asioiden käsittely maksavat biljoonia.

Läntisten maiden olisi Demmerin mielestä ensi kädessä pyrittävä lieventämään puutetta Neuvostoliitossa avustulähetyksillä. Tilannetta voitaisiin helpottaa myös edullisilla kauppasopimuksilla, mitä toivomalla tai pienentämällä lainoja ja antamalla kehitysapua.

Demmerin mielestä nyt tarvittaisiin itse asiassa maailmanlaajuisia Marshall-apua, jollaisella Eurooppa autettiin jaloilleen sodan jälkeen.

Idässä toimii jo nyt "ammattivalittajia", jotka hyvää jatkuu sivulla 11

This week in pages 8-10

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- 145 new subscribers! And the winners are ...
- 'He has plowed straight furrows'
- Busy month ahead at Saima Park
- Visiting chaplains Heikki & Eeva Mäkeläinen at Suomi College

Sisäsivuilla:

- Imatra juhlii 100-vuotista toimintaansa sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Mykkien maassa ei katsota eikä kuunnella

Vaikeneminen on Suomen kansan kallein omaisuus. Moni tavoittelee täydellisyyttä ja vaikenee ikuisesti tai huopentaa vuosien puhumattomuuden itsemurhaan.

Se alkaa jo autolautalla matkalla Tukholmasta tai Travemundesta Suomeen: ohikatsominen. Ruokapöydässäkään en tavoita suomalaisen naapurini katsetta, joka suuntautuu harkitusti ohi. Huomenen ja päivän saan sanoa, mutta niihin ei vastaa kukaan. Se raastelee, sillä muualla Euroopassa olen tottunut sivistykseen. Ja sivistykseen kuuluu lähellä olevien ihmisten tervehtiminen tai ainakin heidän tervehdyksiinsä vastaaminen.

Ohikatsojien koulutus ohikatsomiseen on pitkä. Se alkaa lapsuudessa vanhempien ja naapureiden ohipuhumisesta, ja sitä harjoitellaan kotonaan yksinäisillä kesämökeillä, missä alavirtaan uiva lastu saa isännän tarttumaan kirveeseen ja marssimaan tunkeilijan kimppuun. Missä isäntä on valmis ostamaan naapureiden maat välttääkseen naapureita, sillä suomalainen ei siedä naapureita. Missä kilometriä lähempänä oleva naapuri muuttaa slummiksi koko seutukunnan ja rantojen suojelusuunnitelma neuvostotasavallaksi koko Suomen. Missä lapset palaavat kesäloman kestäneestä mökkikaranteenista kaupunkiin ja purkavat äkillisen ihmispaljouden aiheuttaman ahdistuksen mellakointiin.

Työpaikalla, kaupoissa ja pankeissa noudatan eurooppalaista tapaa ja tervehdin tuntemiani ihmisiä. Minun ikäpolveni vastaa usein, mutta minua nuoremmat osaavat jo ohikatsomisen. Jos en tervehdi, he vilkaisevat minuun yllättyen: noin vanha eikä osaa tervehtiä.

Tietysti naama meneekin vakavaksi, kun ostaa ja syö maailman kalleinta ruokaa: ei siinä tee mieli kaiken maailman kulkijoita tervehdellä. Asunnotkin ovat kalliit, samoin niihin tarvittavat lainat.

Yhden miestenpaidan hinnalla Saksasta saa kolme paitaa. Mainokset ovat palvelua täynnä, mutta menepä paikalle, niin saat palvelua itseäsi ja siitäkin menee maksu. Ehkä hinnat halpenisivat, kun käyttäisin vain kauppaa eikä palveltaisi.

Ei, suomalaiset eivät ole väkivaltaisia. Kyllä he humalapaissään herkästi laulavat, että *Tapa sä se Kauhavan ruma vallesmanni*, ja kyllä he ampuivat sodissa paljon neuvostotilailaita, mutta jos nuorten miesten väkivaltakuolemia verrataan, niin Norjassakin tappaminen on yleisempää. Amerikasta ei kannata edes puhua, sillä Suomi häviää sille yli seitsenkertaisesti.

Puhumattomuudesta se on eniten kiinni, ohikatsominen.

On niin vaikea avata suunsa, kysyä, olla kiinnostunut. Esitetytymistäkin on syytä välttää. Tunteella ei mihinkään pidä suhtautua, sillä emotionaaliset tyypit ovat epäilyttäviä. Siksi mistään ei voi eikä tule keskustella, ei ainakaan palkasta, puoluekannasta eikä perheasioista. Suomalainen kantaa taakkansa ja pitää suunsa kiinni.

Kysyminen on epähienoa ja vastaaminen tyhmää. Poliitikotkaan eivät vastaa kysymyksiin, koska eivät ole ehtineet perehtyä niihin. Jos joku joskus vastaa, hän itse valitsee kysymykset. Tasavallan presidentti ei ole toisenkaan kuusivuotiskautensa aikana saanut selville, millä tavoin keskustelisi julkisen sanan kanssa.

Kansa tietäköön vain sen verran kuin sen johtajat katsovat olevan sille tarpeen. Viralliset asiakirjat olkoot salaiset viisikymmentä vuotta ja historiaa kirjoittakoot vain siihen virallisen luvan saaneet. Kansan historiaa kirjoittavat ilta- ja viikolehdet.

Mutta ennen kaikkea kehu-

minen on jyrkästi kiellettyä. Koulussa ei kehuta lapsia, armeijassa ei kehuta asevelvollisia, yliopistossa ei kehuta ylioppilaita, työpaikalla ei kehuta työntekijöitä. Opettajat ja esimiehet siirtävät heikon itsetuntonsa oppilaisiin ja työntekijöihin. Joka kuritta kasvaa se kunniatta kuolee.

Suomalaisperinteen mukaan ylipistyminen on vaarallista. Se tuhoaa yksilön, mutta sen pelko tuhoaa itsetunnon. Huonoa itsetuntoaan kansalaiset korjaavat maalauttamalla toisistaan näköismuotokuvia ja jakamalla kunniamerkkejä ja maksullisia arvonimiä, joista valtio saa rahaa.

Niin, ja juomalla usein paljon viinaa. Viinaa myy valtio, koska vain valtio tietää kuinka paljon viinaa suomalaisten itsetunnottomuus vaatii. Myös moni kansalainen haluaisi tämän tiedon, mutta sen saa ainoastaan matkustamalla Tanskaan tai sitä kauemmaksi, missä viinaa saa ostaa samasta kaupasta kuin leipää.

Uskontoakin myy valtio, sillä kirkko on valtionkirkko. Valtio tietää, mitä maailman

tuhansista eri jumalista on verovaroin tuettava. Kirkkoon kuuluvat monet ja siellä käyvät harvat. Käyntiluvuilla ei ole kuitenkaan merkitystä, koska viinan myyjät ja tupakan myyjät ja kaiken muunkin myyjät maksavat kymmenyksensä kirkon ylläpitoon. Kun myynti sujuu hyvin, kymmenyksiäkin kertyy.

Kirkossa puhuu pappi. Kirkkoon eksyneitä sanotaan sanan kuulijoiksi, koska sielläkään puhumisen ei ole sallittua. Pappi katsoo saarnatuolista sanan kuulijoiden yli. Puhumassa suomalaiset käyvät terveyskeskuksissa. Lääkäreistä on tullut pappeja, joiden ratkaistavaksi annetaan lähes filosofisia ongelmia: Kenen kanssa lapseni olisi paras viettää lapsuutensa?

Niin, ja urheilulla. Koska Hannes Kolehmainen juoksi Suomen maailmankartalle, Suomi on siellä juoksemalla pidettävä. Tai hyppäämällä, painimalla ja päälle hakkaamalla. Jonkun suomalaisen on tultava kuuluisaksi, jos ei muun niin amerikkalaisen tupakkatehtaan autonkuljettajan. Suomi-kuvaan kuuluu se, että suomalaiset ovat kovia urheilemaan.

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$11,471.12

Fanny Helanderin 100-vuotissyntymäpäivän kunniaksi
Bertha & Ed Hagelberg, Sonoma, CA \$20.00

Jyry Kansasen muistolle
Laila J. Michaud, Fitchburg, MA \$20.00

Arvi Harjun muistolle
Helen & Ralph Kirkman, Concord, NH \$15.00

Matti Soikkeli, Braintree, MA \$25.00
Mauno Laurila, Hypoluxo, FL \$4.00
Vanhat Toverit, Helsinki, Suomi \$36.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Tammikuun 9 p., Veikko, Veli
Veijo
Tammikuun 10 p., Nyyrikki
Tammikuun 11 p., Kari, Karri
Tammikuun 12 p., Toini
Tammikuun 13 p., Nuutti
Tammikuun 14 p., Sakari,
Saku
Tammikuun 15 p., Solja

MYKKIEN ...

jatkoa edellisluvulta

Suomalaiset näkevätkin paljon vaivaa Suomi-kuvan vuoksi. He odottavat kovasti, että heidän maastaan kirjoitetaan ja puhutaan kaikkialla maailmassa. Harva tietää, että Suomesta vain harva tietää mitään. Se mitä tiedetään on, että Suomi on hyvin kaukana ja että siellä on hyvin kylmä.

Jonkun tuttava on käynyt joskus Tukholmassa. SF on Sfwitzerland, Sfweden tai Southern France. DDR:n sisäministeri haluaisi päästä Suomeen haukia kalastamaan mutta syksyn kylmetessä hän lakkaa olemasta ministeri tai tulee toisiin ajatuksiin. Kasvihuoneilmion toivotaan parantavan tilannetta, mutta kuulailmiö voi tulla ensin.

Suomi-kuvasta ei kannata huolestua, koska Suomesta-kaan ei ole kukaan huolestunut. Salpausselän alta ei ole löydetty öljyä, vallankaappauksista ei ole yritetty pitkään aikaan ja viimeisestä sodasta on kuolunut jo puoli vuosisataa. Parhaan Suomi-kuvan saa aikaan kiertämällä Euroopassa ja sen ulkopuolellakin.

Suomalaisia on niin vähän, että heidän mahdollisuutensa tulla urheilemalla maailman-kuuluiksi ovat ylen mitättömät. Parhaat urheilijat muuttavat ulkomaille, leikataan kuusi kertaa, tai ruotsalaiset ottavat heidät omikseen. Urheilujärjestöt vievät niin paljon aikaa, ettei kukaan ehtisikään urheilemaan. Jääkiekon edustusjoukkueen kokoaminen on tuskallista. Siksi suomalaisten kannattaisi kokeilla muuta kuin ruumiinkulttuuria.

Paljon on kokeiltukin. Kirjoille on säädetty liikevaihtovero, jotta niitä ei luettaisi liikaa. Ulkomaisten taiteilijavieraisten innoitus hukutetaan lähdeveroon. Kongressivieraat kaikkoavat, kun lounaslaskun aika koittaa. Suomalaiset elokuvat luokitetaan fil-

mifestivaaleilla mykkäelokuviksi, koska niissä ei puhuta. Niiden suosituin sankari on työtön mies, jolla on mädät hampaat.

Laulajat ja kapellimestarit menestyvät. Näyttelijätkin menestyisivät, mutta esteenä on suomen kieli. Suomalaiset ovat nimittäin kovia laulamaan, soittamaan ja näyttämään. Esiintyessään he saavat käyttöönsä jonkun muun itsetunnon, joka on useimmiten vahva. Siitä he ottavat osansa ja antavat osan myös yleisölle.

Ohikatsojien tavallisin mielentila on alaviriteinen. Iloisia uutisia vältetään, koska niihin ei uskota ja niistä saa helposti mielellään, koska virolaisille voi näyttää. Niiden halutaan ihailevan Suomea ja opettelevan sen kieltä. Ruotsalaiset

eivät näyttämisestä piittaa, ja Neuvostoliitto on aivan liian suuri. Siksi suomalaiset inhoavat sekä ruotsalaisuutta että venäläisyyttä. Saksalaisuuden ja ranskalaisuuden yli lennetään mahdollisimman korkealta.

Eniten suomalaiset ihailevat amerikkalaisuutta, koska amerikkalaiset eivät ole koskaan miehittäneet heidän maataan eivätkä he ole joutuneet käymään sotaa Yhdysvaltojen puolesta. Monet radioasemat lähettävät amerikkalaisia ohjelmia, joissa kerrotaan, mitkä ovat nyt tai mitkä olivat viiskymmentäluvulla kymmenen suosituimpia biisejä Amerikanmaassa.

Väärinkäytöksistä kiinnijääneet kieltäytyvät eroamasta virastaan, ja pian heidät nivarostelukyvyttömän mai-

neen. Lehdet julkaisevat mieluummin surullisia uutisia, joita onkin paljon. Ne jotka eivät kuole tappelussa tai kolarissa, hukkuvat humalassa kesämökin rantaan. Naapurit eivät kuule avunhuutoja kilometrin päähän.

Suomalaisilla on niin kova herraviha, että heitä ei uskalla heroitella edes joulukortissa. Herroille toivotaan käyvän huonosti, koska vanhan sanonnan mukaan herra se on herrallakin. Sanomalehtiin suomalaiset kirjoittavat mieluummin nimimerkeillä, joista suosituimpia ovat *Yks suomalainen vaan*, *Tavallinen veronmaksaja* ja *Mökinmujja*. He toivovat lujaa presidenttiä, mutta kun heillä on sellainen, he kapinoivat. Kun presidentti on kansanomainen, he haitkailevat lujan presidentin ka-

donnutta aikaa.

Virossa suomalaiset käyvät mitetääinkin entistä korkeampaan virkaan. Jos virkaa ei ole, se otetaan pakasteesta tai perustetaan uusi. Herravihan ansiosta suomalaiset maaorjat menevät väärinkäytöksiin syyllistyneen puolelle, vaikka tämäkin olisi herra. Suomen arvokkaimmalla aukiolla valtioneuvoston edessä on Venäjän tsaarin patsas.

Radio- ja televisio-ohjelmat ovat ehdottoman tasapuolisia, eikä niissä saa loukata ketään vakaumusta. Sen vuoksi ohjelmissa ei kysytä ja jos kysytään ei vastata ja jos vastataan ei kommentoida ja jos kommentoidaan ei kommentoida annettua vastausta.

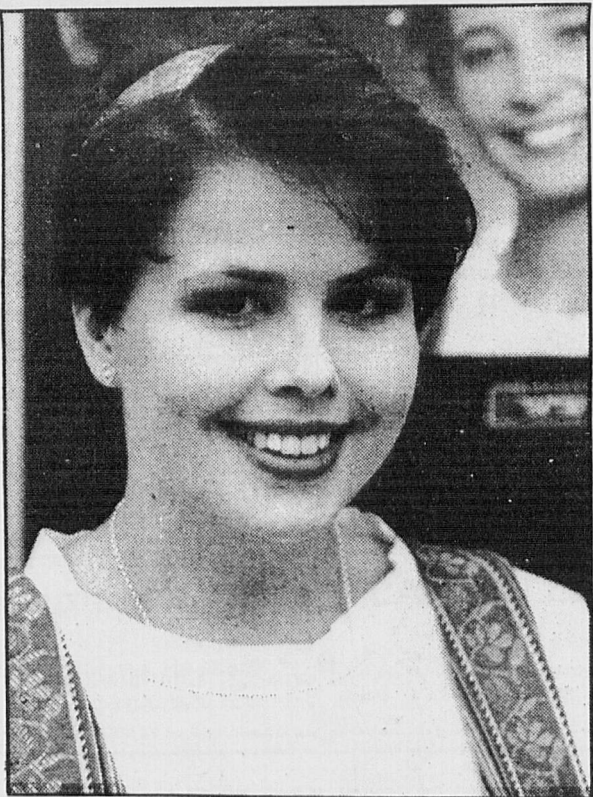
Koska vaikeneminen on maan kallein omaisuus, siitä huolehtivat parlamentaarisesti edustavat johtajat ja parlamentaarisesti valitut neuvostot. *Parlament* on vanhaa ranskaa ja tarkoittaa puhumista. Vaikeneminen on vanhaa suomea ja tarkoittaa itse-sensuuria.

Monet suomalaiset tavoittelevat täydellisyyttä ja vaikevat ikuisesti. Itsemurha on itsesensuurin täydellisin muoto.

Tavallisissa ihmisaivoissa on kaksi puolisko: vasen joka huolehtii toisille ihmisille puhumisesta ja oikea joka huolehtii heidän tunnistamisestaan. Suomalaisen aivoissa ei ole enää näitä toimintoja. Osasyys on suomen kieli, josta puuttuvat sopivat tavat tervehdä ja aloittaa keskustelu. Yleisimmät puhuttelutavat ovat *Moi* ja *kirosanat*. Ne ovat ehdolla yleiseurooppalaisiksi puhuttelumuodoiksi, kun Suomi pääsee Euroopan yhteisön jäseneksi.

Jorma Palo
(HS)

Professori Jorma Palo on Helsingin yliopistollisen keskussairaalan johtajalääkäri.

Äiti, vaimo ja ystävä. Sanna Simola täyttää kaikki nämä vaatimukset, mitä Paula-tytöltä odotetaan kuluttajan nimissä. Takana hymyilee edellinen Paula-tyttö Liisa Aarnikoivu.

Sanna Simola jatkaa perinnettä

Haudan partaalla ollut Paula-tyttö jäi henkiin

Täyden kymppin tyttö sai marraskuun viimeisenä päivänä kaulaansa käämit, jotka ovat kuuluneet Paulatyttöjen kaulaan jo 40-vuoden ajan.

Tällä kertaa korun ansaitsi *Sanna Simola*. Hän jatkaa Pauligin Paula-tyttöperinnettä seuraavat kolme vuotta. Sanna Simola on Pauligin kymmenes Paula-tyttö.

Ansaitti on Paula-tytölle oikea sana, sillä hän käy läpi varsinaisen seulan. Pauligin kahviryhmän johtaja Juhani Parta oli sitä mieltä, ettei edes talon johto joudu siihen myllyyn, missä Paula-tyttö keitetään.

Sanna Simola kävi prässin läpi ja selviytyi voittajaksi 400 hakijan joukosta. Hänellä onkin hyvät eväät aloittaa työssä.

Kruunajaispäivänä Sanna

Simola kaatoi kahvia juhlaraille jo tottuneesti Pauligin perinteisessä Sääksmäen kansallispuvussa. Eikä tottuneisuus ollut vain silmän lumetta, sillä uudella Paula-tytöllä on kokemusta tarjoilemisesta.

Uusi Paula-tyttö antoi ymmärtää, ettei pelkää uutta haastetta. Siitä huolimatta, että hän ryhtyi leikkiin tutun kehoituksesta johtui vain siitä, ettei hän nähnyt hakuil-

moitusta.

Jos olisin sen nähnyt, olisin varmaankin tarttunut siihen kiinni. Kutsu "lähempään tarkasteluun" oli kuitenkin yllätys. Vielä suurempi yllätys oli se, että minä voitin koko kisan. Uskoin oman suosikini voittavan, sanoi ruskeasilmäinen ja hymykuoppainen Sanna.

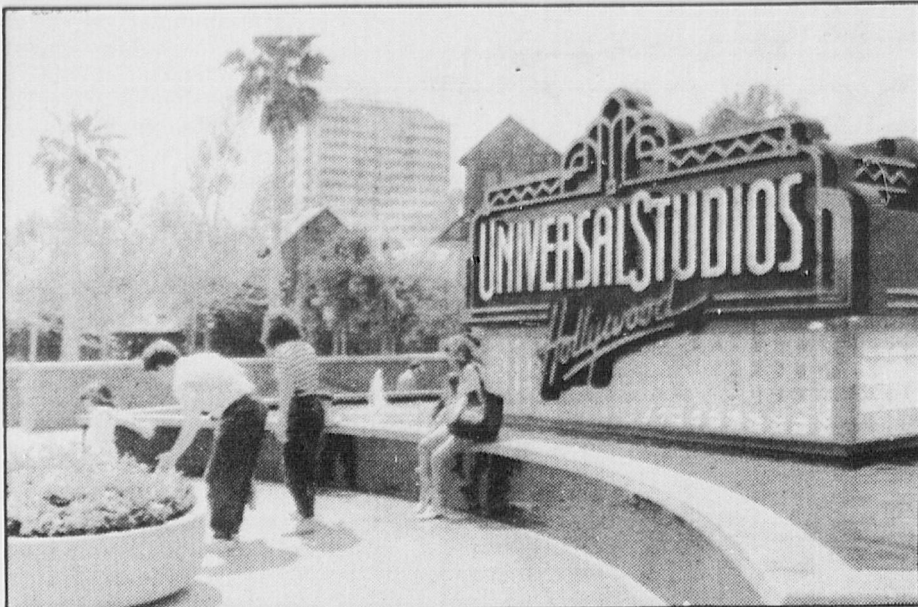
Järki voitti

Pauligin kahvitalo muutti liikemerkkiään, jonka mukana oli mennä haudata myös Paula-tyttö.

Järki kuitenkin voitti. Haluamme säilyttää Paula-tyttöperinteen kaiken modernisoinnin keskelläkin, sanoo järkiintyneen markkinoinnin suulla puhunut Juhani Parta.

Perjantain juhlahumussa oli vallalla veikkaus, jossa arvattiin uuden Paula-tytön henki-lyötyä. Lukuisista vastauksista voittopotin, vuoden kahvit ja melittakahvikeittimen voitti Satu Tiivola.

Edellinen Paula-tyttö oli Liisa Aarnikoivu.

Tärkeä osa Hollywoodin amerikkalaista unelmatehdasta, Universal-konsernia, on nyt japanilaisten omaisuutta.

Hollywood pian japanilaisilla

Japanilaiset ovat ostamassa elokuvateollisuuden kehtoa Hollywoodia pala palalta.

Heidän haukkapalansa eivät ole pikkupurtavaa: ensin Sony-yhtymä osti Columbia Pictures-yhtiön, sitten suuri osa Walt Disney-konsernista siirtyi japanilaisten haltuun ja nyt Matsushita on hankkimassa omistukseensa koko MCA:n, joka puolestaan omistaa filmiyhtiö Universalin.

Sonyn ja Universalin kauppa aiheutti shokkiaallon koko Yhdysvalloissa. Sillä, että japanilaiset rakentavat autoteh-

aita Keski-Länteen tai hankkivat omistusoikeuksia Rockefeller Centeristä, ei ole niin väliä. Mutta että Hollywood? Sehän on itsensä amerikkalaisen unelman ruumiillistuma - tai ainakin kaupallistuma.

Japanilaisille kaupat ovat vain liiketoimintaa. Erityisen hyvää liiketoimintaa ne ovat Sonyn ja Matsushitan kaltaisille yhtiöille, jotka ovat viihde-elektronikan johtavia tuottajia maailmassa. Viihde-elektronikan maailmassa on kuitenkin samoin kuin tietokonealallakin: suuret voitot eivät piile koneissa vaan ohjelmistoissa.

Sony ja Matsushita ovat jo aikaa sitten syrjäyttäneet amerikkalaiset kilpailijansa viih-

de-elktronikan laitepuolella. Kaupoista on hyvin vaikea löytää amerikkalaisvalmisteisia televisiovastaanottimia, videonauhureita tai stereolaitteita. Yhtä vaikea on saada käsiinsä japanilaisia äänilävyjä tai videonauhoja.

Ei kilpailua vaan valvontaa

Japanilaiset tietävät, ettei amerikkalaisen viihdeteollisuuden kanssa voi kilpailla. Yhdysvaltain kotimarkkinat ovat valtavat ja ehtymättömät, ja muuallakin maailmassa ostetaan ainakin yhtä mielellään amerikkalaista viihdettä kuin kotimaistakin.

Jos ei voi kilpailla, täytyy pyrkiä valvomaan, järjeleivät japanilaiset. Sonyn ja Matsushitan kaltaisille yhtiöille avautuu uusia mahdollisuuksia, kun videolaitteiden lisäksi asiakkaille voidaan tarjota videonauhoja ja stereoiden lisäksi levyjä, kasetteja ja CD-levyjä. Niin ainakin ajatellaan Tokiossa ja Osakassa.

Sony ja Matsushita ovat kilpailijoita. Karkeasti sanoen Sony keksii ja Matsushita kopioi, mutta esimerkiksi videolaitteiden markkinoita hallitsee Matsushitan VHS-järjestelmä.

Niinpä ei ollutkaan yllätys, että Matsushita seurasi Sonyn Hollywoodiin. Tämä päätettiin tietyllä yhtiöiden

jatkuu sivulla 7

Finnair sai uuden laajarunkokoneensa

Finnair on saanut ensimmäisenä lentoyhtiönä maailmassa käyttöönsä McDonnell Douglas -yhtiön kehittämän uuden laajarunkoisen MD-11-lentokoneen. Kone luovutettiin Finnairille McDonnellin tehtailta Long Beachissa Kaliforniassa.

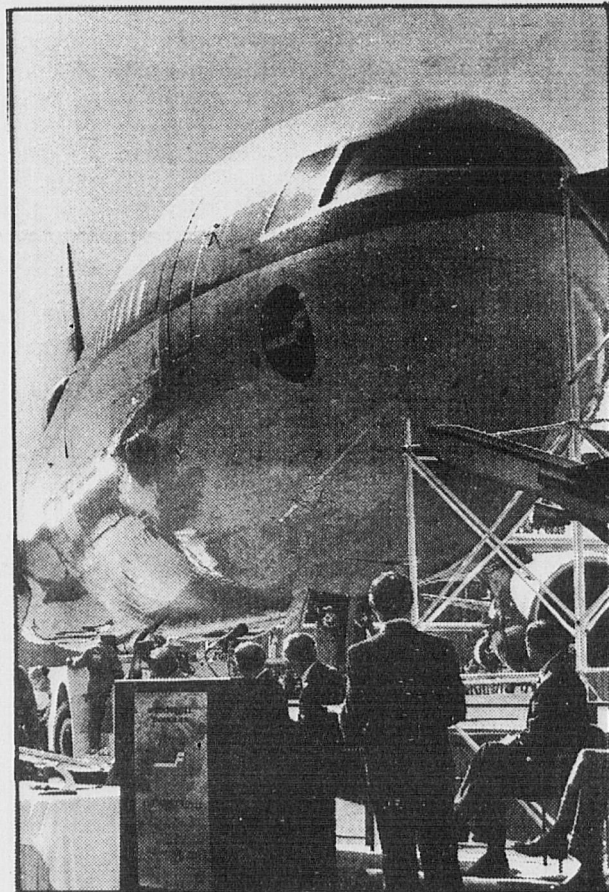
Finnair saa näitä koneita parin vuoden sisällä kaikkiaan neljä. Hankinnan arvo on 1.5 miljardia markkaa. MD-11:t sijoitetaan kaukoreiteille ja tilauslentoliikenteeseen.

Uudet koneet voivat ottaa matkustajia 400 eli 50 enemmän kuin edeltäjänsä DC-kymmit. Uusi konetyyppi on kuusi metriä edeltäjänsä pitempi. Suuria muutoksia on myös ohjaamossa, matkustamossa ja moottoreissa. Eräiden teknisten ratkaisujen ansiosta polttoaineen kulutus vähenee matkustajakilometriä kohden 20 prosenttia. Finnair aikoo pärjätä MD-11-koneilla pitkäl-

le ensi vuosituhanen puolelle. DC-10:t, joista ensimmäinen hankittiin vuonna 1975, jäävät kuitenkin edelleen liikenteeseen.

MD-11-koneita on tällä hetkellä tilattu 375 kappaletta 24 maahan 32 lentoyhtiölle, kerrotaan amerikkalaisyhtiön äskettäisessä tiedotustilaisuudessa Kaliforniassa. Finnair on neljän koneen lisäksi tehnyt toimitusvarauksen kahdesta koneesta.

Kokonaan uuden konetyypin valmistuminen ja ensimmäisen yksilön luovuttaminen asiakkaalle on suuren ja vanhan lentokonevalmistuksen historiassa sen verran harvinaisen tapahtuma, että McDonnell oli tehnyt luovutuksesta Long Beachin tehtailta poikkeuksellisen värikkään ja näytävän juhlan. Pelkkiä kutsuvieraitakin oli tehtaan kentällä viitisensataa. Juhlasta ei puuttunut suomalainen musiikki eikä edes suomalainen kansantanssi.

Amerikkalaisissa seremonioissa riitti dramatiikkaa. Olga on kuin jyräämässä kutsuvieraita alleen.

Kansallisseura Imatran 100-vuotisjuhlavuoden avajaiset

Lauantaina, tammik. 12. p:nä 1991 klo 6 pm.

Imatra Haalilla
740 - 40th Street, Brooklyn, NY

Musiikkia:
Heikki Sarmanto ja Janine Otis
Terttu Tarjamo
Mark Mäkipuron Orkesteri
Hannu Mäkipuro
Juhlapuhe eversti Harry Manner
Juontaja Juha Mäkipää

Tuulan ja Leenan runsas suomalainen pitopöytä

Lahjoitus \$25.00

Varaukset: (718) 853-5977 tai (718) 435-1736/Anne

TERVETULOA!

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC. FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Jouluk. 27, 1990

Ennen joulua saapui surusanoma: Sairaskodin pitkäaikainen asukas Ida Frantsi nukkui ikuiseen 18. päivänä joulukuuta 93 vuoden ikäisenä. Toinen surusanoma tli 20. päivänä joulukuuta, sekin sairasosastolta: Olga Foudila pääsi pois 90 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Jouluaaton kahvikonsertti oli klo 3 iltapäivällä. Siinä Leo ja Charles taituroivat ilmoille upeaa joulumusiikkia.

Joulupäivänä Ed Haapa lahjuttu joulumusiikilla asukkaitamme ja viulusolisti Oskar Nyman, 87, soitti kauniisti Haapan säestyksellä. Näin sitä pitää uskaltaa vielä ikäntyessäkin.

Tapaninpäivänä me jo askartelimme arkiseen tyyliin kuten maan tapoihin kuuluu.

Lausuntataidetta esitti meille torstaina Annikki Karikoski Jyväskylästä.

Perjantaina pidettiin muistotilaisuus Ida Frantsille ja Olga Foudille. Puhujana oli pastori Vilbert Törmälä. Laulut esitti Bertha Penttilä.

Floridan Laulumiehet kävivät laulutervehdyksellä kodissamme tuoden ihanan joulukukan.

Sydämellinen kiitos Merjalle ja Laulumiehille sekä kaikille yllämainituille ystävillemme joulujalan ohjelmasta sekä kuluneesta viikosta.

Näin uuden vuoden lähestyessä mielikin aina vakavoi-tuu. Kun seuraamme aikaa huomaamme, miten levottomassa ja epävarmassa maailmassa elämme. Jokin uhka on aina ulottuvilla. Kaikesta huolimatta katsotaan optimistisesti tulevaa vuotta.

Tahdommekin nyt kiitollisin mielin toivottaa kaikille lukijoille oikein terveydentäyttämää ja siunattua uutta vuotta!

Toivomme vilpittömästi yhteistyön sujuvan mutkattomasti kaikkien kotimme avustajien ja ystävien kanssa edelleen tulevinakin vuosina.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Tanhuryhmä **Katrillit** esiintyy tämän kevään FinnFest -juhlilla Floridassa.

Kuva: Eddie Bonfigli

FinnFest '91

LAKE WORTH, FL - Finn Fest USA '91:n tapahtumapaikkana on suomalaisturisteille tuttu Bryant Park. Huhtik. 4 - 7, 1991 kokoonnutaan ensimmäistä kertaa kansallisen suomalaisjuhlan merkeissä Floridan auringossa. Useiden tuhansien suomalaissu-

kuisten ihmisten odotetaan saapuvan nelipäiväisille juhlille.

FinnFestin juhlilla nähdään tanhuja, musiikkikoja, taidetta ja käsitöitä. Osanottajat voivat myös osallistua suomalaisia perinteitä käsitteleville luennoille ja seminaareihin.

Suunnitelmiin kuuluu yhtäjaksoista viidettä puiston soittolavakkeella, laivamatka rannikon vesistöissä, suomalaisia elokuvia ja illanvietto Lake Avenuelulla.

Lisätietoja saa osoitteesta: P. O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460 tai soittamalla numeroon (407) 547-7788.

Lepokodin kuulumisia

LAKE WORTH - Lepokodin johtokunnan pikkujoulua vietettiin 17. päivänä joulukuuta Lepokodin ruokasalissa. Sali täyttyi juhlivasta yleisöstä ja juhlantuntua oli kaikkialla. Sali oli koristettu jouluasuun ja tarjoilutytöt olivat pukeutuneet tonttuiksi. Niinpä saatoimme aloittaa juhlan aivan juhla-mielellä.

Lauloille yhteisesti "Maa on niin kaunis" Signe Bromanin säestyksellä.

Tervehdyssanat ja kutsuvierailen esittelyn suoritti Reino Laine.

Laulua esittivät Elina Kuronen ja pastori Eino Salo. He lauloivat "O, Come Emmanuel" ja "Me käymme joulunviettoon". Säestyksestä vastasi Signe Broman.

Maila Andersson lausui kauniin runon. Juhlapuheen piti Lepokodin puheenjohtaja Antti Niskanen. Yrjö Palmu esitti haitarilla kaunista joulumusiikkia.

Sen jälkeen oli tonttuleikkien vuoro. Niitä esittivät ikknuoret Lepokodin tytöt. Ketterästi heillä jalka nusi, vaikka keski-ikä heillä olikin 90 vuotta.

He esittivät kolme tonttuleikkä ja Elina tietysti ohjaajana ja mukana tonttuna. He saivat

paljon ablodeja, eivätkä suotta, olihan se kaunistat-seltavaa. Säestäjänä heillä oli Yrjö Palmu.

Laulua esittivät Elina Kuronen ja Yrjö Palmu.

Ruokarukouksen piti pastori Saarelma. Illan kohokohta oli ruokailu, joka oli todella hyvää ja maukasta. Ja sitten joulupuuro manteleineen, joita oli kattillaan sujutettu useampia.

Juontajana ollut Carl Nikula antoi sellaisen määräyksen, että mantelin saajan oli ilmoitettava, jos sen löytää. Ensimmäinen manteli löytyi Hilka Uimosen puurosta ja pusu oli annettava Antti Niskaselle. Ja sitä riemua, kun Hilka halasi Anttia ja pusukin taisi sattua aivan oikein, niin ainakin vähän kauempaa näytti.

Seuraavan mantelin saaja olin minä itse. Ja Nikulan ääni kuului, että pusu Roy Forssille.

Niinpä minä yritin, vaikka en oikein onnistunut. Roy kun on

sellainen kaino poika ja vaimokin oli aivan vieressä (en tiedä, miten olisi käynyt, jos olisi ollut nätti ja nuori tyttö). Mutta pusu tuli joka tapauksessa, vaikkakin poskelle ja se riitti.

Seuraavat mantelin saajat olivat Liisa Bertell ja Arvo Katajisto. Liisa hyppäsi ylös mennäkseen Arvon luokse, Arvo nosti kätet ylös antautumisen merkiksi. En tiedä, onnistuiko se, yritys ainakin oli hyvä. Ja riemua riitti, Arvo kun ei pienistä säikähdä.

Sitten Carl Nikula otti sokerin päältä antaen pusun Hilma Laakson poskelle. Hilma kun sai myös mantelin, vaan ei uskaltanut ketään lähestyä kun ikääkin on jo 90 vuotta, ja niin Nikula teki sen hänen puolestaan.

Leikki oli hauska ja naurua riitti. Palkinnoksi mantelin saajat saivat Reinon tekemät hyvät pullapitkot.

Tämä joulujuhla on jokavuotinen johtokunnalle järjes-

tetty palkkioksi työstä, sillä muuta palkkaa ei johtokunta saa ja monet asiat on johtokunnan hoidettava ja monesti saa lähteä kokouksiin ym toimiin.

Ruoka oli todella hyvää. Siitä kiitos emännille.

Juontajana joulujuhlassa oli Carl Nikula, ja häneltähän se käy.

Loppulauluna lauloimme kaikki yhdessä "Jouluyö, juhlayö", säestäjänä Signe Broman.

Toivoisin, että tuon laulut sanat muistuisivat meille jokaiselle aina mieleen - ja toisivat sydämeen sitä valoa, mitä pieni seimenlapsi voi tänäkin päivänä ihmisille antaa.

★

Ja juhlat jatkuivat. Joulukuun 18. p:nä oli Lepokodin Ystävien pikkujoulu Annan Majassa.

Arvo Katajisto juontajan ominaisuudessa toivotti kaikki

tervetulleiksi tähän ystävien pikkujouluun. Heitä oli saapunutkin melkoinen joukko.

Alkuun lauloimme yhteislauluna "No, onkos tullut kesä". Esilaulajina Elina Kuronen ja Arvo Katajisto.

Ystävien puheenjohtaja Hilka Uimonen toivotti kaikki tervetulleiksi kokoukseen ja samalla kiitti kaikkia Lepokodin Ystäviä lepokodin hyväksi tehdystä työstä. Hän kiitti myös viime myyjäisten työläisistä onnistuneista myyjäisistä, joiden tulos oli 3,560 dollaria. Hän toivotti kaikille hyvää joulua.

Lepokodin Hopeahapset lauloivat "Illan rauha kun maan yli sulkee", "Kun maas on hanki ja järvet jäässä". Johtajana oli Elina Kuronen.

Elina Kuronen luki runon "Lapsuusmuistoja", joka oli erittäin kaunis.

Yrjö Palmu esitti joulumusiikkia. Irja Heino lauloi ikknuorin "Sylvian joululaulun".

Hopeahapset esittivät kolme tonttuleikkä, mukana myös Elina. He saivat valtavat ablodit. Hyvin heiltä vielä jatkuu sivulla 7

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimma maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koke illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Yhdysvaltalainen Dave Curby vaihtoi vuodeksi työpaikkaa vantaalaisen opettajan kanssa

"Pidän koulujenne vapaudesta"

Yhdysvaltalainen liikunnanopettaja **Dave Curby** perheineen päätti viettää unohtumattoman vuoden ulkomailla ja vaihtoi sekä työpaikkaa että asuntoa suomalaisen opettajan kanssa.

Elokuusta lähtien Dave on opettanut liikuntaa Vantaan Koivukylän ja Simunkylän yläasteilla, totuttautunut suomalaiseen kouluelämään ja viihtynyt hyvin.

Dave lienee ensimmäinen ulkomaalainen opettaja, joka on tullut Suomeen vaihto-ohjelman välityksellä.

Yhdeksäsluokkalaisten pojat istuvat hiirenhiljaa Koivukylän yläasteen urheilusalin lattialla.

Opettaja Dave Curby kertoo heille kokeesta, jolla mitataan lihasvoiman kestävyttä. Väliä joku pojista kääntää englanninkielistä selostusta tovereilleen, jotta kaikki ymmärtäisivät varmasti, mistä on kyse.

Dave Curby näyttää olevan Vantaalla kuin kotonaan, vaikka vielä viime keväänä hän ei tiennyt edes kaupungin olemassaolosta.

Halusin lähteä vuodeksi opettamaan joko Suomeen tai Norjaan. Pohjoismaat tuntuivat sopivalta vaihtoehdolta, koska emme halunneet vaimoni kanssa viedä kolmea pientä lasta liian vaikeisiin olosuhteisiin. Piti vain löytää joku, joka vaihtaisi kanssani työpaikkaa, Dave kertoo.

Vaihto-ohjelmia järjestävä toimisto saattoi hänet yhteen

Koivukylän yläasteen rehtorina työskentelevän Hannu Timbergin kanssa, joka puolestaan mieli vuodeksi Valtioihin. Miehet sopivatkin keskenään sekä työpaikkojen että asunton vaihdosta ja hankkivat suunnitelmalleen kouluviranomaisten siunauksen.

Elokuussa Dave perheineen pakkasi laukut ja matkusti opettamaan liikuntaa Vantaan Koivukylän yläasteelle. Hannu Timberg taas on ottanut Daven paikan Lyons Township High Schoolin liikunnanopettajana illinoisilaisessa La Grangen kaupungissa.

Pesäpallo ja talvilajit kiehtovat

Dave Curby toivoo, että hänen vaihto-opettajavuotensa olisi oppilaille antoisa ko-

kemus sekä hänelle itselleen että oppilaille. Vantaalaispojilla onkin ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua rapakontakaisiin urheilulajeihin, taitoja on jo kokeiltu muun muassa amerikkalaisessa jalkapallossa.

- Itse opin täällä todennäköisesti enemmän kuin pysyn opettamaan muille. Esimerkiksi suunnistus on minulle täysin uusi laji ja maltan tuskin odottaa, että pääsen keväällä pelaamaan pesäpalloa. Jääpallo, jääkiekko ja murtomaahiihto ovat niin ikään mielenkiintoisia lajeja Dave luettelee.

Hän on myös erittäin kiinnostunut suomalaisista liikuntalukioista, joissa oppilaat voivat itse suunnitella lukujärjestyksensä ja valita urheilua enemmän kuin tavallisissa kouluissa. Yhdysvalloissa vastaavia lukioita ei ole, mutta muuten koulujen mahdollisuus

det opettaa liikuntaa ovat paremmat kuin Suomessa.

- Erot johtuvat ehkä siitä, että meillä liikunnan harrastus keskittyy koulujen omiin urheiluseuroihin, kun Suomessa koululiikunta jää pitkälti paikallisten TUL:n ja SVUL:n urheiluseurojen varjoon, hän pohtii.

Tutkimusta opettamisen lisäksi

Daven omassa koulussa Lyons Townshipissä on noin 3,000 oppilasta, ja liikunnanopetuksen vaatimukset ovat sen mukaiset.

- Koulussamme on kaikkiaan 15 urheilusalua. Eri lajit vaativat omat tilansa, ja salit ovat jatkuvassa käytössä.

Omassa koulupiirissään Dave toimii liikunnan johtavana opettajana, ja hänen alaisuudessaan työskentelee kaikkiaan 25 opettajaa. Hän on myös suorittanut alansa tohtorin tutkinnon ja jatkaa tutkimustaan Suomessa opetus-työnsä ohessa. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteen laitosta hän pitää yhtenä maailman parhaimmista.

- Mielestäni ns. huippu-urheilijoita on tutkittu jo aivan tarpeeksi. Itse olen kiinnostunut tavallisten ihmisten suorituskyvystä, ja parhaillaan mittaan koululaisten pitkä- ja lyhytkestoista lihasvoimaa yhteistyössä Jyväskylän liikuntatieteen laitoksen kanssa, hän kertoo.

Koulut vapaampia kuin USA:ssa

Suomessa viettämiensä kolmen kuukauden aikana Dave on yllätynyt myönteisesti monesta asiasta. Yksi niistä on koululaitoksen kansainvälisyys.

- Yhdysvalloissa monet ovat kiinnostuneita vain oman maan asioista, mutta suomalaisten elämänpiiri ulottuu pitkälle oman pihan ulkopuolelle. Täällä oppilaat puhuvat erittäin hyvin useita vieraita kieliä ja kouluissa näkee myös ulkomaisia vieraita, hän kiittelee.

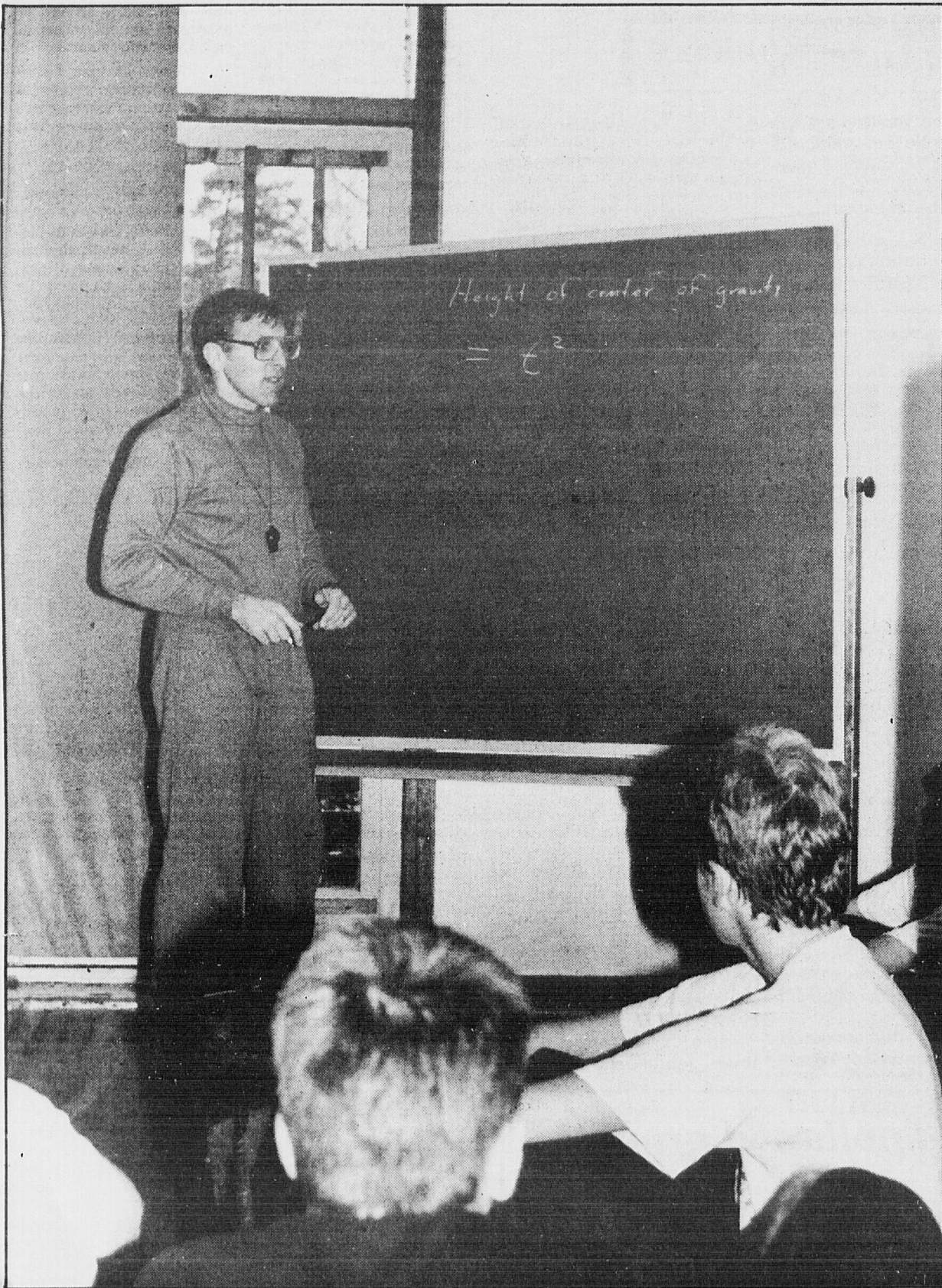
Kielikysymys ei ole käynyt liian korkeaksi myöskään Daven omilla tunneilla, vaikka hän itse hallitsee suomea vain muutaman sanan.

- Jos kaikki oppilaat eivät ymmärrä puhettani, joku pysyy aina kääntämään heille.

Suomalainen koululaitos eh-tii tulla tutuksi myös Daven perheelle, sillä Curbyjen lapsista 10-vuotias Nicholas ja 6-vuotias Jacob käyvät Malmin ala-astetta tämän lukuvuoden ajan. Daven mukaan suomalaiset koulut ovat huomattavasti vapaampia kuin amerikkalaiset.

- Joskus lapset saatetaan päästää kotiin jo yhdeltä, vaikka koulun pitäisi jatkua kolmeen saakka. Meillä oppilaat istuvat pulpettiensa ääressä tarkalleen lukujärjestyksen mukaan, vaikka koulussa olisi sattunut mitään.

Koululaitosten erilainen il-jatkaa sivulla 7

Opetustyönsä ohessa Dave tutkii koululaisten lihasvoimaa muun muassa hyppytestin avulla. Tunnin loppuksi hän kertoo oppilailleen, kuinka matemaattisen kaavan avulla voidaan laskea hyppäyksen korkeuksia. Ensimmäinen on tiedettävä, kuinka kauan hyppääjä on ollut ilmassa.

Kuolleita

Fred Webel

ROCKPORT, ME - Fred W. Webel, 85, kuoli jouluk. 21, 1990 Rockportin sairaalassa.

Saksassa tammik. 21, 1905 syntynyt Webel saapui Yhdysvaltoihin 1924, ensin New Yorkiin ja vuonna 1939 Warreniin.

Yli 40 vuoden ajan edesmennyt kasvatti siipikarjaa. Hän osallistui aktiivisesti paikalliseen suomalaistoimintaan palvelen mm. United Cooperative Farmers järjestön johtokunnassa.

Kaipaamaan jäi mm. poika-puoli Wilho S. Aalto Westminster, MA:ssa ja tytärpuoli Sylvia Aalto Spriggs, Cottage Grove, OR:ssa.

Jacob Erkkinen

CLINTON, MA - Jacob Erkkinen, 68, 293 Berlin St., kuoli jouluk. 23, 1990 Veterans' Administration sairaalassa Bedfordissa, missä hän oli ollut potilaana viimeiset neljä vuotta.

Hän oli syntynyt Stowissa Henry ja Matilda (Pahkari) Erkkisen poikana ja asui 38 vuoden ajan Clintonissa.

Ammatiltaan edesmennyt oli automekaanikko. Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimo Phoebe Erkkinen; veljet Walter Erkkinen Marlborossa ja Martin Erkkinen Whitefield, NH:ssä lapsineen.

Hautaaminen tapahtui Woodlawn hautausmaahan.

Orvo W. Heikkinen

OAKHAM, MA - Orvo W. Heikkinen, 71, Beechan Road, kuoli 10, 1990 Worcester City sairaalassa.

Edesmennyt oli syntynyt Fitchburgissa ja asui Oakhamissa viimeiset 11 vuotta. Ennen sitä hän asui Worcesterissa 19 vuoden ajan.

Hänen ensimmäinen vaimonsa Joanne (Haapalainen) Heikkinen kuoli 1973 ja toinen vaimonsa Astrid (Liimatainen) Heikkinen vuonna 1977.

Kaipaamaan jäi poika J. William Heikkinen Worcesterissa; sisko Pauline Flodstrom Holdenissa; kolme lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi ja monia sukulaisia Suomessa.

Heikkinen työskenteli yli 30 vuoden ajan koneinsinöörinä New England High Carbon Wire Co:n palveluksessa. Eläkevuosinaan hän toimi koulubussikuskina.

Edesmennyt kuului Faith Lutheran kirkon seurakuntaan Worcesterissa ja kuului Finnish American Club of Rutland järjestöön. Hän oli myös Suomalaisten aseveljien entinen puheenjohtaja. Toisen maailmansodan aikana hän palveli Suomen ilmavoimissa.

Nordgren Memorial Chapel, 300 Lincoln St., Worcester, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui New Swedish hautausmaahan Worcesterissa.

Helen Marie Hokkanen

QUINCY, MA - Helen Marie Hokkanen, 81, kuoli jouluk. 4, 1990 kotonaan pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 13, 1909 Quincyssa Hilma (Hyypä) (1880-1938) ja Henry Hokkanen (1879-1937) tyttärenä. Hän sai päästötodistuksen Quincy High Schoolista vuoden 1927 helmikuussa ja opiskeli tilintarkastajaksi ja kirjantähtäjäksi Bentley Collegessa. Hän työskenteli pitkään Quincyyn kaupungin palveluksessa ja sitten Chery's Restaurantissa ja myöhemmin Globe Vending Co:ssa.

Edesmenneen isä oli kotoisin Pyrkömaeltä, Karstulan pitäjältä ja työskenteli Quincyssa kivenhakkaajana. Hänen äitinsä muutti Quincyyn Lohjalta. Pariskunta kasvatti kolme poikaa ja neljä tytärtä.

Nuoruusvuosinaan Hokkanen osallistui aktiivisesti Työväenyhdistyksen Veljen urheiluseuran Karhun toimintaan. Hän palveli toisessa maailmansodassa merijalkaväen naisten joukoissa.

Kaipaamaan jäi veljet William Easthamissa ja Samuel Worcesterissa; siskot Martha von Berg Quincyssa, Irja Davis Inverness, FL ja Dorothy Bayerl, Ocala, FL; sekä joukko serkkuja ja sisarusten lapsia. Veli Henry Jr. kuoli 1986.

Matthew A. Hannel hautaus-toimisto huolehti hautauksesta. West Quincy Congregational kirkon pastori Keijo Aho siunasi ruumiin viimeiseen lepoon.

Hautaaminen tapahtui Mt. Wollaston hautausmaahan.

PIDÄN ...

jatkoa sivulta 6

Dave Curby pärjää hyvin suomalaisten oppilaidensa kanssa. - Nuoret ovat nuoria sekä Suomessa että USA:ssa, hän nauraa.

mapiiri heijastuu myös Daven omaan työhön.

- Voin lähettää pojat jo tunnin alussa vaikkapa Kuusijärvelle harjoittelemaan ja mennä itse perässä. Yhdysvalloissa sellainen ei onnistuisi missään nimessä. Pidän koulujenne vapaudesta!

Hanna Lehto-Isokoski (Demari)

HOLLYWOOD ...

jatkoa sivulta 3

johtajien historiallisella lounaalla.

Tarkkaan ottaen juuri tämä huolestuttaa amerikkalaisia. Ennen vanhaan Hollywoodin suuret päätökset tehtiin niin, että Louis B. Mayer tarjosi lounaan Samuel Goldwinille. Pian päätöksiä voidaan odottaa, kun Norio Ohga ja Akio Tanii nauttivat pöydän antimista.

LEPOKODIN ...

jatkoa sivulta 5

ka nousi ja tuntuksi pukeutuneina he olivat vallan mainioita.

Kiitos Hopeahapset ja kiitos Elina. Toivotaan, että terveyttä riittää ja voitte laulillanne antaa iloa toisillekin.

Yhteislauluna lopuksi "Jouluyö, juhlayö". Laulujen säestäjänä oli Berta Penttilä ja juontajana Arvo Katajisto.

Sitten oli puuron vuoro. Sen oli keittänyt Tellervo ja hyvää se oli. kahvi maistui hyvien Reinon tekemien torttujen kera.

Toivotan kaikille lukijoille hyvää ja siunattua uutta vuotta

Minna Vilen

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA SIAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

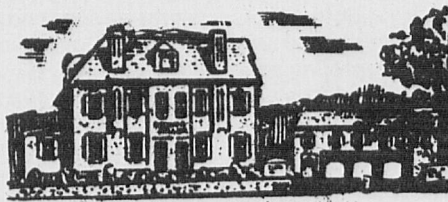
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling

Steven A. Palmer

Directors

69 Vernon St., Gardner, MA

Tel. 632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

The Finnish-American

RAIVAAJA

'He has plowed straight furrows'

FITCHBURG, MA -- In November the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College honored Säreve Syrjälä for his lifework in the Finnish American community.

Consul Edwin E. Kaarela was the main speaker on the program. What follows is the text of his speech.

I thank the Finnish Cultural Center for the opportunity to say a few words during this afternoon's program honoring our esteemed friend Säreve Syrjälä.

I asked to be placed first on the program because I have another engagement in Worcester this afternoon. I'm sorry I will miss the balance of the program.

"Isästä poikaan" -- from the father to the son -- is a very apt phrase in connection with the Syrjälä family.

From Frans J. Syrjälä to Säreve Syrjälä, a span of over 100 years of intensive and dedicated work in progressive causes; from Finland to Canada, and then to the United States.

Each dedicated his lifework to the basic principles of economic and social justice. Each has left an indelible mark in Finnish-American history that we can always be proud of.

If you look at the various "Who's Who" publications you'll find a long list of activities and organizations in which our friend Säreve was not only interested but active as a leader.

Here, on these two sheets, are some of the organizations that he founded, books that he wrote and awards that he received. There's no need at this time to read through these lists -- I'm sure most of us are familiar with them.

However, as you read through, it's quite easy to nod understandingly and with great respect, but not understand the real essence of his activities which are not really spelled out in these awards and recognitions.

Incidentally, before I go on, I must say that I have known Säreve from my RAIVAAJA days, through my association with the United Co-operative Society and as a participant in various programs over the years in which he was Master of Ceremonies and, on occasion, the main speaker.

Early on, I was curious about his name, Säreve ... and that of his brother Sointu.

Melody and Harmony. Whoever chose those names had a keen sense of grace and theatrics. And, of course, we know it was his mother, Aino, who chose the names; she was the theatrical one in the family.

And how appropriate the names were. ... Säreve, carrying the same theme and melody of democratic socialism throughout his lifetime.

And, Sointu ... creating harmonies in his profession of theatrical set decorations and designs.

Each son lived up to his name. Going a bit further into the origination of names ... I am told

that when Säreve's father was a little boy (having been born into difficult social and financial circumstances) he found himself living in a small mökki, or shack, on a roadside outside of Turku, Finland.

He resided, as we say in the Finnish language, *tien syrjälässä*, and, I'm told further that Frans adopted the name of "Syrjälä" from that time in his life, and carried it forevermore.

Säreve, as we know, was born in Turku, Finland, 88 years ago in 1902.

This was during a very difficult political time in Finland, when, among other things, Czar Nicholas II was scouring the Finnish countryside for young men to serve in the Russian Army, since trouble was brewing with Japan.

Although Säreve's father was seized to served in this army, he was able to free himself and flee Finland with his wife and Säreve (as did many others, including my grandfather Matti Kaarela).

The family settled in Canada, briefly, and, sometime around 1908 moved to Massachusetts where Säreve began learning the basics about trade unionism and democratic socialism from his father. These were Säreve's formative years and he learned fast.

Säreve graduated from Fitchburg High School in 1921. In his yearbook he is described as "a quiet man whose talent lies in his pen" ... how prophetic!

Incidentally, I'm sure you may recall, Säreve, that in that same yearbook your name was misspelled, Savela instead of Säreve.

After high school, Säreve became thoroughly immersed in advocating the cause of the workingman, to secure for him economic and social justice.

He took part in significant political activity at the time both in speech and in writings.

And, of course, with Finland's independence in 1917, and the delicate political situation developing in Finland at the time, Säreve took on another cause, that is, to maintain the independence of Finland by way of democratic socialism as opposed to communism.

He, along with his father, was a strong opponent of communism and locally was careful to point out the dangers of communism as it began to infiltrate the social and political groups in Massachusetts.

An important part of Säreve's life at this time was the "YPSEL" movement ... the Young People's Socialist League. This was during the period 1921 through the waning days of the movement, some eight or 10 years later.

This was a challenging time for Säreve since the YPSEL movement provided him a vehicle to promote and advance the cause of the workingman -- and, with his quiet determination he seized the opportunity and carried the fight forward.

We've got to understand the

condition of the times in order to appreciate what Säreve was faced with in his fight for equal justice.

As far as communications were concerned, the telephone, at its best, was difficult to use. Automobiles and other modes of travel were scarce and slow. And, the political temperament of most of the population was not sympathetic to the cause of socialism -- frequently associating it with communism.

Furthermore, during this time, Säreve was attending Northeastern University.

Yet, he managed to contact people all over New England, and beyond, get them interested in participating in the progressive cause of socialism, quieting down the bickering among the various factions in the movement, getting the movement to go forward.

He had to arrange for meetings, obtain hall space and arrange for accommodations; garner and schedule speakers and, during this most difficult time, attempt to raise monies to maintain the basics of an organization.

He had to travel, give speeches, urge people to participate and, of course, he had to put food on the table. These were lean times but the cause was great.

And, during this same period, Säreve was practicing his craft, that of writing. He was constantly writing and I'm sure it all didn't come easily.

For instance, it required considerable research, reading and contacts with people in the movement in order to formulate his writings. And then, of course, came the writing, draft after draft, continually fine tuning as he went along.

Säreve was a leader and organizer in the movement, serving as state secretary for Massachusetts in 1922 and 1923 and as district secretary during 1923-1925.

In a sentence, Säreve was a strong leader in a national movement which eventually brought us national laws respecting child labor, trade union recognition and protection, the Social Security system, Workmen's Compensation and the like ... all of which we, today, take for granted and enjoy without really understanding the difficult formative times in getting these benefits to pass.

Säreve's activities in advancing the cause of economic and social justice for all continued on, after the YPSEL days, in the Finnish American League for Democracy, where he continued his writings and speeches and service for countless years as executive secretary.

The attack on mother country Finland by Russia in 1939 created another cause for Säreve, among the many others he was advocating. He was in the center of activities in the Committee for Finnish Relief, mainly in the Boston area, but filtering out

Säreve Syrjälä in a photo by Lehtikuva Oy, Helsinki, dating from the 1960s.

here to Fitchburg also.

He spent enormous time and effort, along with many other leading Finns, in raising funds, medicine and clothing to help those in his mother country.

He, a quiet determined man, continued the day to day job of organizing relief workers and fund raisers, and gave speeches and wrote articles wherever it would help.

During the war period in Finland, 1939-1944, and for some years thereafter, he had close ties with leaders in the Finnish government, notable Social Democrats, giving assistance in any way possible to help Finland get on its feet again and to counter communist infiltrators.

It was also brought to my attention that Säreve used his writing skills in countering various stories published in major New England newspapers, who printed an incorrect appraisal of Finland's position after the Winter Wars.

He castigated these papers for their total misunderstanding of the Finnish position.

For instance, in 1946 *The Christian Science Monitor* wrote, in effect, that "Russian prestige is fairly high in Finland!"

Säreve wrote to the *Monitor*, and they published his response which, in part, said: "Only a small but noisy group of Finnish communists and the unfortunate government officials genuflect towards Moscow."

"The overwhelming majority of the Finnish people have no other choice but to say nothing and drink their bitter cup without complaint lest they lose even the semblance of independence they have." Such great words.

Säreve was also tough on the United States Congress, espe-

cially in terms of pointing out the apparent waste and favors in the government.

In one of his published letters he wrote: "The behavior of the Congress on the question of taxation is not only stupid but cowardly."

"Not only does it refuse to tax the war profiteers, but the little that has been done in the field of taxation is to give us a most complicated and unwieldy system of taxation that scarcely any one can make head or tail of." How apt and appropriate those words are today, too!

And, Säreve, I'm sure that if you were still as active today as you were then, you would fill pages and pages of criticism over the savings and loan scandal in which Congress is now immersed.

Säreve has directed his life work toward the betterment of the workingman as well as toward the promotion and preservation of Finnish culture and to make us aware and proud of our Finnish heritage as he is.

In organizing and founding the Finnish Cultural Center and the Boston Chapter of the Finlandia Foundation, he helped create vehicles for all of us to promote relations and cultural ties with Finland and to memorialize our great Finnish traditions.

For these activities and for his general pursuit of justice for Finnish-Americans, the Finnish Government has recognized him with Knighthood.

And we, in this area, are well aware of his valuable contributions in founding the co-operative movement and in pursuing and in pursuing the trade of a professional writer and editor with our own newspaper,

turn to SYRJÄLÄ next page

Finnish American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, Mass.

Leila Mustanoja to visit

Leila Mustanoja, director of organizational affairs for Finland Society (Suomi Seura) will be at Saima Park Sunday, January 6, 1991.

Ms. Mustanoja would like to meet as many people as possible. She would like to meet with leaders from as many Finnish clubs in New England as possible.

She is not sponsored by any one club, but comes to the area as a representative of Suomi Seura.

Ms. Mustanoja brings the latest from Finland. The Finland Society is interested in knowing what the society can do to help organizations in the USA.

How do you like the new magazine? Do you have a list of persons you think might like to get the magazine? (It is free) Bring your list to the gathering.

Come. Invite her to your club meeting. There may be a chance she can make it.

Come hear what the plans are for the big "home coming in '92."

Coffee will be served. Admission is free.

Meeting

The Finnish-American Club of Saima monthly meeting will be at Saima Park on Wednesday, January 9, 1991, at 7:30 p.m.

'Pohjanmaa'

On Sunday, January 13, will be a video presentation of Pekka Parikka's film "Pohjanmaa," based on Antti Tuuri's novel. It stars Taneli Mäkelä, Esko Salminen, Esko Nikkari, Vesa Mäkelä and Kirsti Ortola.

In Finland "Pohjanmaa" is advertised as "Suomalainen suurolokuva."

The story begins with the gathering of the Hakala family to deal with the will that was left by a grandfather in Canada.

There's not much to the will; as one of the brothers says, "I received a pan and a broken

watch."

Interwoven is a story of the loss of a carpet factory by one of the brothers and the need for justice to get it back.

The men had fought in the wars with the Soviet Union, and with the finding of a machine gun, they remember how they used a gun like that.

The scenes of the Finnish home and countryside are great. The story is rated as a comedy. I also rate it PG.

Come early for a seat as we expect a good crowd. There is no admission charge.

Come for a good sociable afternoon. The show will start at 1:30. The film is two hours long. It will still be daylight when you get home. Coffee will be served.

English subtitles.

Meatball dinner

Our famous meatball dinner will be on Sunday, January 20, 1:30 p.m., at Saima Park.

The donation is \$6.00; there will be a children's plate.

Tickets available at the door, preferably in advance, so we could get a count. Tickets are available from Helen Hannula, Walfrid Makela and Nils Granfors.

Laskiainen

We are planning a big affair for Laskiainen. This affair will take place on Sunday, February 17.

If we have snow cover, there will be skiing events hosted by the Finnish Ski Club. There will be sliding and other activities associated with snow.

There will be hotdogs, ice cream and soda, etc., for the children (free). This part of the affair will be hosted by the folkdancers (The Revontulet).

From the kitchen we will be serving Finnish style pea soup and "pannukakku." This is in the Finnish tradition for Laskiainen.

We also plan on having video tapes to show during the day.

Get your children, grandchildren and great children alerted for this big event.

The event is free. We will be charging the adults for the food items.

Finn-Nite will be at Saima Park on March 30.

Christmas Party

Over 150 people came to the Christmas pot luck dinner Sunday, December 9.

We had many video tapes including Andy Williams in search of Santa Claus in Finland.

Plus group singing led by Clarence Savallier.

It was a great afternoon.

Dances

Jan. 5, Hi-Lites, and Jan. 12, Honkala.

Seriously, you may be the one who will keep the heritage alive. Join a Finnish club in your area. You will find the task at hand interesting and rewarding.

Tarmo Hannula

Visiting chaplains at Suomi:

Heikki & Eeva Mäkeläinen

HANCOCK, MI - Suomi College is host to husband and wife pastors from Finland, both of whom act as visiting chaplains.

Rev. Heikki and Rev. Eeva Mäkeläinen from Hämeenlinna, Finland, have been on the college campus since September. Both are on sabbaticals that involve research and professional development.

When they return to Finland in early January, Heikki will assume the role as top pastoral administrator for the Evangelical Lutheran Church of Finland, the national church organization.

The church has always played major roles in the couple's lives, they said. Married 27 years ago, they met as youngsters in a youth group sponsored by the church.

During the semester, the Mäkeläinens participated in a variety of campus events, including the celebration of Finland's Independence Day where they were among the keynote speakers.

Also during the semester, Heikki Mäkeläinen presented three lectures in the college's

new Finnish-American Heritage Center. The first was about religion in Eastern Europe, the second about political changes in Eastern Europe, and the third was about modern Finland.

In outlining today's Finland, Heikki said it ranks as a world leader in many areas.

The literacy rate is nearly 100 percent, he said, attributing it to an organized educational system in modern times as well as to a former church law in the 18th Century. (The law required couples wishing to marry to successfully complete a confirmation class. To do that they had to have the ability to read.)

The country is first or second in newspaper circulation per capita, he said. In one community, 97 percent of the city residents subscribe to their hometown newspaper.

The country is largely homogenous, he said, with only 0.2 percent of the population composed of ethnic minorities.

It is also homogenous in terms of religion, with 88 percent of the country Lutheran, one percent orthodox, and one percent Pentecostal. The

smallest religious group in the country are Muslims, with only 1,000 members.

Coffee consumption per capita is the highest in the world, he said.

The suicide rate is the third highest in the world, behind Japan and Hungary. He attributed the high rate to the "closed-mindedness" of citizens, and for males, due to holding feelings of anguish inside and not talking about them.

Finland also has sent more troops on United Nations peacekeeping missions than any other country, not only in proportion to total military size but in total numbers.

The country has the lowest infant mortality rate and some of the most liberal child-care policies in the world. For instance, he said, a mother can stay at home with her child for three years without losing her right to return to a job if she chooses.

Finns live with the highest prices in the world. He said that on the average, prices are 55 percent higher than in the Uni-

turn to CHAPLAINS page 10

Syrjälä

the RAIVAAJA.

Sävele, a good book could be written about you and the many valuable accomplishments you have provided to us over these many years.

You have the spirit, inherited from your father, and tempered with grace by your mother, which gave you the steadfast drive to help the common man, vigorously, and unswervingly, and yet in a strong and gentlemanly manner.

In the past, with my various associations with you, we may not have seen eye to eye on some issues, but I have never

witnessed an angry word or violent act on your behalf.

You have stayed true to your traditions and visions and, beyond all, you have always been a gentleman warrior. I salute you for that.

Before closing my remarks, I must give substantial credit to the lady at your side -- your wife Rachel.

She hasn't been in the limelight that you have enjoyed over these many years, but you and I know she was a moving force, always at your side during the long battles. Mrs. Syrjälä, I salute you too. To both of you I

offer my congratulations, my respect and admiration and my best wishes.

Finally, I am aware of a local Finnish writer, of some time ago, who wrote about Sävele's father's activities, in a most praiseworthy manner, and ended his writing with a statement, which I adopt here as being most applicable and appropriate today as we honor Sävele. I quote: "He has plowed straight furrows, neither stumps nor boulders have caused him to veer; even when unruly horses tried to overturn the plow, he left a mark that has no turn and no curve."

continued from preceding page

145!

The Raivaaaja 85th anniversary subscription campaign has reached a total of 145 new subscriptions.

17% of our goal of 850 isn't really the result we had hoped for, but it is better than nothing.

We wish to thank all of you who participated in the campaign, buying a subscription for yourself, for someone else, or getting a friend or relative to sign up. The success of the campaign is due to your efforts.

And yes, when we launched this campaign last year, we said that a drawing would be held on Dec. 31, 1990. Included in this drawing was the names of: a. new subscribers ordering the paper for themselves; b. people who gave a new gift subscription; and c. agents, solicitors, or whoever went out and got new subscriptions.

And, indeed, such a drawing took place. On the morning of December 31, 1990, after the

mail had been checked for any additional subscriptions, Raivaaaja Publishing Company President Eino E. Niinimäki picked the names of the winners. They are:

1. (\$200) Eric Aho, Putney, VT
2. (\$100) Ellen Niemi, Fayetteville, PA
3. (\$50) Herbert G. Laakso, Fitchburg, MA

Although our 85th anniversary subscription drive for prizes is now over, it doesn't mean you cannot subscribe to RAIVAAJA. There are still a few more weeks left in RAIVAAJA's 85th anniversary year (on January 31, 1991, this paper will turn 86).

So in the remaining time, let's see how many more new subscriptions can be added.

Let's see how close to the goal of 850 we can get.

RAIVAAJA OFFICE

FinnFest USA '91

Huhtikuun (April) 4 - 7, 1991

Jatkuvaa viihde- ja huviohjelmää, tori, hengellistä ohjelmaa ym. Joistakin tapahtumista peritään rekisteröintimaksu, mikä on kahdenlainen. Täysimaksu oikeuttaa osallistumaan avajaisiin ja päättäjaisiin, laivareissuille ym. Päivämaksu oikeuttaa yhden päivän tapahtumiin. Lisätietoja saa kirjoittamalla:

FinnFest USA Committee
P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460

Start making your plans now. Those attending certain events are required to pay either a full or a daily registration fee. Full fee allows one to attend opening and closing ceremonies, a cruise, seminars, etc. without extra cost. For more information write to:

Sibelius Academy Quartet coming on US tour

NEW YORK, NY - The Sibelius Academy Quartet -- consisting of Erkki Kantola, violin; Seppo Tukiainen, violin; Veikko Kosonen, viola; Arto Noras, cello -- will be making a concert tour in the U.S. this month.

On January 4 the quartet will be in Los Angeles (Sponsor, Da Camera Institute 213-746-0450); Jan. 6, Palm Springs, CA (Desert Museum 619-325-0189); Jan. 7, Portland OR (Portland Friends of Chamber Music 503-752-4076); Jan. 9, Corvallis OR (Corvallis Friends of Chamber Music 503-

752-3975).

Also, Jan. 10, Eugene OR (University of Oregon, 503-346-5678); Jan. 11, Ashland OR (Southern Oregon State College 503-482-6341); Jan. 13, Argonne IL (Argonne National Lab 708-972-7237); Jan. 14, Chicago IL (to be announced); Jan. 15, Joplin MO (to be announced); Jan. 20, Raleigh NC (Raleigh Chamber Music Guild 919-781-2740).

For additional information about the quartet and tour contact Mariedi Anders Artists Management, 415-752-4404.

Finnish Cultural News

FinnFest USA '91

LAKE WORTH, FL - The Finnish-American community's annual festival "FinnFest USA" will be held at Bryant Park April 4-7, 1991.

The festival, which was held in Hancock, Michigan, last July, will be journeying to Florida for the first time ever. Several thousand participants of Finnish origin or ancestry are expected to attend the four-day event.

FinnFest USA is a festival that

features Finnish folk-dancers, musicians, arts and crafts, as well as many new and interesting seminars and lectures on Finnish heritage.

The plans also include continuous entertainment in the band shell, a boat ride on the Intracoastal, Finnish movies and an evening on Lake Avenue.

For more information, write to Post Office Box 1229, Lake Worth FL 33460 or phone 407-547-7788.

Kalenteri

CALIFORNIA

Jan. 8 - United Kaleva Lodge No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MASSACHUSETTS

Jan. 5 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Jan. 6 - Talk by Leila Mustanoja, director of organizational affairs, Finland Society, Helsinki, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Coffee will be served; free admission. Hosted by Finnish American Club of Saima.

Jan. 8 - Raivaaja Publishing Co. board of directors meeting, 8 pm, 147 Elm St, Fitchburg.

Jan. 9 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Jan. 10 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Raivaaja office, 147 Elm St, Fitchburg. Change of usual location due to the Hammond Building being closed evenings during recess.

Jan. 12 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Jan. 13 - Video presentation of Finnish movie "Pohjanmaa", 1:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Directed by Pekka Parikka; Finnish with English subtitles; 2 hrs. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Jan. 17 - Meeting of the Central Committee of Finnish organizations and churches, 7 pm, Saima Park, Fitchburg. - Finnish Memorial Committee annual meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.

Jan. 20 - Meatball dinner, 1:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

MICHIGAN

Jan. 6 - Finnish Center Association general meeting, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Supper in lounge following meeting.

Jan. 19 - *Hoijakat* Pasty sale, Finnish Center, Farmington Hills. Orders: Matt & Elsie Tilley, 338-1959.

Jan. 20 - Volunteer's Annual "Thank you" dinner, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Anyone who has helped out at the Center this past year is welcome.

Jan. 26 - Las Vegas Nite, 8 pm-midnight, Finnish Center, Farmington Hills. Admission includes light lunch and other refreshments.

NEW YORK

Jan. 12 - Finnish Aid Society Imatra 100th anniversary celebrations begin, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. For more info: call Veikko Laiho, 718-438-1960.

RHODE ISLAND

Oct. 27 - March 10 - Exhibit: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wisuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

All programs subject to change

Maynard, MA

The Maynard Ladies and Knights of Kaleva celebrated Finnish Independence Day, Little Christmas and Jean Sibelius' 125th birthday on Saturday, December 8 at the Concord Street Circle Nutrition Site with approximately 50 people in attendance. Singing, readings, music, eating and conversing were all part of the pleasant evening.

Several people of Finnish descent, new to the area, came to see what the local Finns were up to. Two exchange students from Finland living in Concord and Acton also joined in the festivities.

Wearing her native costume, Martha Weckstrom was mistress of ceremonies.

Vieno Ware accompanied group singing on the piano.

Susan Alatalo presented information regarding the historical events leading up to Finnish Independence Day, as well as the life of Sibelius and the holiday traditions of the Finnish household.

A new Maynard resident, Helena Niiva-Sawyer, led Finnish songs on the piano and wore her Karelian costume.

Paul and Vera Koski lit an Advent candle each.

Many thanks to Helvi Jansen for arranging to use the space and to all the Ladies for refreshments and an interesting program.

Susan Alatalo
Junior Matron

Westminster, MA

The Finnish Christmas party was held recently at the Town Hall. Wilho Aalto was master of ceremonies.

The program was as follows: "Hark the Herald Angels Sing" was sung by everyone, song "Jolly Old St. Nicholas" sung by Marcie Gagnon, Mia Parviainen, Laura Roberts, Jill Thibodeau, and Adria Wright.

"Silent Night", "Little Drummer Boy", "Jingle Bells", "Jolly Old St. Nick" sung and played on their instruments by Morgan and Cassie McGrath and Bethann and Caitlin Johnson.

"Jingle Bells" and "Twinkle, Twinkle Little Star" sung by Laura Kaski and Kristen Kaddy and a poem recited by Matthew Lemieux.

"O Come All Ye Faithful" played on the piano by Trevor Roberts.

Chaplains

ted States. Part of the reason is the high cost of labor, he said.

Finns enjoy liberal vacation and time-off policies. The average person works about a seven-hour day. The minimum amount of vacation is four weeks, and after about 15 years of service, nearly eight weeks.

The country also leads in the manufacture of ice breaker ships and the number of cellular

berts, "Jingle Bells" sung by Sandra Waronen, and two songs by Lempi Aalto, Lili Marble and Irene Kamila: "Silver Bells" and "Oi Joulupuu."

George Engman played several selections on his accordion.

Participants in the Bethlehem pageant were: Keith Gallant, Joseph; Kate Aalto, Mary; Kevin Norris, Craig Niinimäki, and Matthew Lemieux, three kings; Chris Niinimäki, Craig Roy, Trevor Roberts, and Matthew Wright, shepherds.

Angels were played by Mia Parviainen, Morgan and Cassie McGrath, Bethann and Caitlin Johnson, Jill Thibodeau, Marcie Gagnon, Adria Wright, Kristen Kaddy, Laura Kaski, Haley Robertson, and Laura Roberts.

After Santa Claus visited and gave gifts, refreshments were enjoyed by all.

L. A.

Fitchburg, MA

'Pohjanmaa'

The story takes place on a steamy July Sunday. The Hakala family has gathered to discuss the will left by a relative who had lived in America. There is not much to the will, but the men of Hakala little by little wind up to spend the day in real mayhem.

The show is listed as a comedy. It is two hours and seven minutes long. The show will be at Saima Park Sunday, January 13, at 1:30. We have scheduled it for this time, so it will still be light while driving home.

Coffee will be served. There is no charge to see the movie.

The movie is good and the direction by Pekka Parikka approaches the style of films made in the USA. The show is in Finnish with English subtitles.

At the end the grandmother says, "Pohjanmaalla kaikki viisautus on vanhoos naisis, mutta miehis kyllä niis on hulluus." (In Pohjanmaa all the wisdom is in the old women, while the men have madness)

I give the movie a PG rating.

Tarmo Hannula

FinnFest trips planned

Ellen H. Tastula has announced that Crimson Travel has arranged a choice of three different travel packages to FinnFest USA '91 in Florida in April.

Package 1 (April 4-8) includes:

roundtrip flights, airport transfers, optional hotel stay for four nights and the services of a tour escort.

Package 2 (April 2-13): a 12 day, 11 night motorcoach tour.

Package 3 (April 4-12) is FinnFest plus a four night Bahamas cruise aboard Norwegian Caribbean Line's *Sunward II*.

Tastula reports that one bus for package two is already full and she is working on filling a second bus.

For more information and to make reservations for any of the three packages, contact Ellen H. Tastula, 15 Woodworth Ave, Fitchburg MA 01420. Her telephone number is 508-342-1693.

Sports

Two Finnish women runners did well in the annual Honolulu Marathon on Dec. 7.

Tuija Toivonen won third place in 2:43:28 while Ritva Lemetinen was fourth in 2:43:49.

Women's winner was Carla Beurskens, Holland, in 2:33:34. Men's winner was Simon Robert Naali of Tanzania in 2:17:29.

— Harri Siitonen

Travel Suggestions

"SURVIVAL SUITS" supplied for Arctic swimming on a Finnish icebreaker cruise.

Day cruises aboard the icebreaker *Sampo* are included in Finnair's three day adventure package in Finland, priced at approximately \$560 per person, double occupancy.

The trip, available from December 1990 through April 1991, offers travelers the unique experience of breaking through ice four-feet thick and then swimming in the newly exposed arctic water ("survival suits" supplied!)

Roundtrip airfare from Helsinki to Kemi, first-class hotel accommodations, a variety of special activities such as snowmobile rides and meals are included.

For more information contact the Finnair Tour Desk, 1-800-950-5000, in New York, 212-889-7070; or the Finnish Tourist Board at 655 Third Avenue, New York, NY 10017.

continued from page 9

planning and analysis.

Eeva Mäkeläinen, in addition to her duties as chaplain at Suomi, spent several weeks in Milwaukee attending professional development seminars. She is a family counselor in Finland.

Eeva received her master's of divinity degree in 1964. She then spent four years as a teacher in the Bible Study Institute before becoming a lector (akin to female pastor) for four years. She was also a theological educator for a number of years before taking on her current job.

The Mäkeläinens have three children, a son 25, a daughter 22, and a 14-year-old son, Sami, who accompanied them on the sabbatical and was the main speaker at the Independence Day celebration.

Suomi News Service

FINN-GE-NU-I-TY, n., where the unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD R. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508)874-0629

This newspaper, the Raivaaja, just finished its 85th year of publication. Having read about some of the history of the newspaper, for example: how it was started, how it managed to survive lean years, and how it finally emerged during the 1930's and 1940's as a substantial Finnish language newspaper, published daily and subscribed to all over the United States, Canada and other nations, I decided to visit the Raivaaja office for a first hand look at its present operations.

What I saw was amazing. As you know, this newspaper is published weekly. I found out what a tremendous job it is to get out this paper on a weekly basis.

And to have this done with virtually but two employees is the more amazing.

The editor, who in this instance is Mrs. Marita Cauthen, a young lady, born in Finland, and conversant with the Finnish and English languages, is the one who makes the publishing decisions.

The business agent, Mr. Jonathan Ratila, a third and fourth generation Fiin, born in the United States, handles virtually all non-publishing matters, such as finances, advertisements, collections, customer lists, newspaper library records, and a myriad other things.

In planning each weekly edition, the editor, Mrs. Cauthen, first examines the principal Finnish newspapers, published in Finland, to get the most interesting and current news and events happening in Finland.

Also, she familiarizes herself with the important news and

events being reported in significant United States newspapers, articles, photographs, captions and advertisements to be distributed among the pages, and what headlines are to be used for the various stories.

Is this the end? Not at all. All the articles must be typed onto a special computer-type machine. This machine aids the operator in making the printed word appear on paper in newspaper-size columns.

This, also, takes skill and, fortunately, the Raivaaja office has help. In addition to the editor and Mr. Ratila, Raivaaja has two ever-reliable part-time employees: Ellen Hill who does the bookkeeping and Hely Rantala who works the computer-type machine.

The most fun, it would seem to me, the neophyte, is making up of the pages for the newspaper, ready for the printer. It appears fun to me but, in effect, it is a hectic and trying time for Marita and Jonathan, who both work this out.

Furthermore, she examines all of the items being submitted to her for publication by various organizations and individuals.

In short, she must be up on practically everything that comes along of significance and appropriate to the newspaper and its readers.

Of course, this is not all. A decision has to be made each week as to what news and events, including photographs, are to be published, which submitted articles will be appropriate, what subject matter will be covered in the editorial column, and - lest we forget, a substantial amount of this must be trans-

pöllön
silmä

lated into Finnish language.

Do you think this is about it? Not in the least. Important decisions must be made as to space requirements for the newspaper, how many pages it will carry this week, how are the

This consists of pasting the printed columns, the advertisements and the photographs onto each allotted page of the newspaper, cutting, splicing, gluing, changing, re-aligning and deleting until it works out.

The deadline of 5:00 o'clock P.M. on each Tuesday must be met - how they do it, week after week, and yet remain sane, is beyond me.

Each Wednesday these pasted-together-pages are printed by a commercial printer and, again, each Wednesday, the pages are mailed out to individual subscribers.

And, on Wednesdays, it is so nice to see Sirkka Höglund, a steady and ever-ready volunteer, helping out with wrapping and mailing by attaching the addresses to each paper.

I take my hat off to Marita and Jonathan, both dedicated to the Raivaaja, both desirous of seeing that each publication is the best that can be produced, and each deserving more praise than they receive. The are the guts of the paper - the fortitude that meets the Tuesday, 5:00 o'clock P.M. deadline every week, week after week.

Tämä sanomalehti Raivaaja on juuri saanut päätökseen 85. ilmestymisvuotensa. Luettuani jonkin verran lehden historiaa, esimerkiksi: miten se sai alkunsa, miten se pysyi hengissä laihoina vuosina, ja miten siitä vihdoinkin 1930- ja 1940-luvuilla tuli merkittävä suomenkielinen sanomalehti, ilmestyen päivittäin ja leviten kautta Yhdysvaltain, Kanadaan ja muihin maihin, päätin vierailla Raivaajan toimituksessa tutustukseni sen nykyiseen toimintaan.

Se, mitä näin, oli todella hämmästyttävää. Kuten tiedätte, lehti ilmestyy viikoittain. Sain nähdä, miten suuri työ on lehden viikottaisessa valmistuksessa.

Ja se, että kaksi työntekijää tekee kaiken lähes kokonaan, on vielä hämmästyttävämpää.

Toimittaja, tässä tapauksessa Marita Cauthen, nuori Suomesa syntynyt nainen, joka pärjää sekä suomen että englannin kielellä, tekee julkaisia koskevat päätökset.

Liikkeenhoitaja Jonathan Ratila, kolmannen ja neljännen polven Yhdysvalloissa syntynyt suomalainen, hoitaa lähes kaikki muut asiat kuten raha-asiat, ilmoitukset, maksujen perimiset, asiakasluettelot, kirjastokortit ja lukemattomat muut seikat.

Suunnitellessaan viikottaisia numeroita toimittaja Cauthen käy ensin läpi tärkeimmät Suomessa ilmestyvät sanomalehdet löytääkseen tärkeimmät ja tuoreimmat Suomen uutiset ja muut tapahtumat.

Hän tutustuu myös huomattavien yhdysvaltalaisen sanomalehtien raportointiin tärkeisiin uutisiin ja tapahtumiin. Lisäksi hän käy läpi kaikki eri

järjestöjen ja yksittäisten ihmisten lähettämät kirjoitukset.

Toisin sanoen hänen tulee olla tietoinen kaikesta lehdelle ja sen lukijoille merkityksellisestä ja kuuluvasta materiaalista.

Eikä tässä kaikki. Joka viikko on päätettävä, mitkä uutiset ja tapahtumat, valokuvat mukaan luettuina, julkaistaan, mitkä lähetetyistä kirjoituksista ovat sopivia, mitä aihetta käsitellä pääkirjoituspalstalla ja - alkäämme unohtako, että suuri osa tästä materiaalista tulee kääntää suomen kielelle.

Luuletko, että tässä kaikki? Ei alkuunkaan. Pitää tehdä tärkeitä tilaa koskevia päätöksiä, miten monta sivua tällä viikolla, miten jakaa kirjoitukset, valokuvat, kuvatekstet ja ilmoitukset sivujen kesken ja miten etsiä koida kaikki jutut.

Onko tässä kaikki? Ei alkuunkaan. Kaikki kirjoitukset tulee kirjoittaa erityisellä tietokoneistetulla kirjoituskoneella. Koneen avulla kirjoittaja voi palstoitaa tekstin sopivan kokoiseksi.

Tämäkin vaatii taitoa ja onneksi Raivaajalla on apua. Toimittajan ja liikkeenhoitajan lisäksi Raivaajalla on kaksi uskolista osa-aikaista työntekijää: Ellen Hill, joka hoitaa kirjanpidon ja Hely Rantala, joka kirjoittaa tietokoneistetulla latomakoneella.

Hauskinta tuntuu olevan, ainakin meikäläisen novisiin näkökulmasta, sivujen kokoaminen painamista varten. Meikäläisestä se näyttää hauskalta, mutta itse asiassa se on kiireistä ja koettelevaa työtä Maritalle ja Jonathanille, jotka tekevät työn yhdessä.

Se koostuu palstojen, ilmoitusten ja valokuvien liimaamisesta valituille sivuille; leikkaamisesta, liittämisestä, liimaamisesta, vaihtamisesta, uudelleen palstoittamisesta ja poistamisesta kunnes kaikki tismaa.

Määräaikaan mennessä, klo 5 iltapäivällä tiistaisin, on saatava lehti valmiiksi - miten he sen tekevät viikosta toiseen ja pysyvät terveinä, menee yli ymmärryksen.

Keskiviikkoisin kokoon liimatut sivut painetaan ja keskiviikkoisin myös postitetaan lehdet tilaajille.

Ja keskiviikkoisin on mukava nähdä Sirkka Höglund, luotettava ja aina valmis vapaaehtois-työläinen auttamassa käärimässä ja postituksessa asetamalla osoiteliput lehtiin.

Nostan hattua Maritalle ja Jonathanille, kumpikin Raivaajalle omistautunut, kumpikin varmistamassa, että jokainen lehti on paras mahdollinen, ja kumpikin ansaitsee enemmän kiitosta kuin saavat. Heissä on lehden ponsi - se mielenlujuus mikä tarvitaan, jotta täytetään tiistainen kello viiden määräaika joka viikko, viikosta toiseen.

SEREMONIA... jatkoa etusivulta

mutta jatkoi intiaanien oikeuksien vaatimista ja sai surmansa reservaatipoliisin luodista.

Seurauksena Big Foot noin 350 muun intiaanin kanssa pakeni South Dakotan Badlandeilille, missä federaaliset joukot kaappasivat heidät ja palauttivat Wounded Knee'hen.

Siellä yksi intiaaneista ampui haavoittaen yhden sotilaan. Sotilásjoukot vastasivat ja näin alkanut taistelu kesti noin 10 minuuttia.

Armeijan mukaan noin 150 intiaania sai surmansa Wounded Knee'ssä, mutta intiaanit väittävät yli 300 menehtyneen tulituksessa.

NÄLKÄÄ... jatkoa etusivulta

korvausta vastaan auttavat ihmisiä lähtemään länteen. Toisin sanoen varkkaimmat ja parhaiten koulutetut saavat joko laillisen tai laittoman viisumin ja köyhimmät ja hädänalaisimmat lähtevät yksinkertaisesti vaeltamaan.

Tämän kansainvaelluksen hallitsemiseksi tarvitaan biljoonaluokan panostusta. Tämä pelottaa länsimaiden poliitikkoja. Itse asiassa rahasta ei kuitenkaan ole puutetta. Yhdysvallat sijoittaa päivässä Persianlahden operaatioon yhtä paljon kuin YK 15 miljoo-

25 vuotta sitten

Joulukuun 31, 1965

Fitchburgin uutissivuilla kerrottiin Workers' Credit Unionin eli Työläisten Luottoyhdistyksen tarjonneen kahvit vuodenvaihteen kunniaksi omille työläisilleen sekä Raivaajan ja Eino Tofferin henkilökunnalle sekä paikalle sattuneille asiakkaille.

Tammik. 4, 1966

Kirjeenvaihtaja Hertta O'dell kertoi New York Cityn kargalaheimon kerääntyneen kansanvallan hallille joulukuun 12. p:nä viettämään pikkujoulua.

"Joulutunnelmaa tulvi jo ulko-ovelle asti. Sitä oli tupsahtanut joulupuuroon, karjalan piirakoihin ja muihin joulukerkkuihin, joita mainiot emännät Saimi Olli, Anna Venman, Jenny Vaittinen, Ida Smith ja Kaarina Lahti olivat valmistaneet," hän raportoi.

50 vuotta sitten

Joulukuun 30, 1940

Bostonin sinfoniaorkesterin kerrottiin esittäneen Jean Sibeliuksen 75-vuotispäivän kunniaksi säveltäjän kuudennen sinfonian Serge Koussevitskyn toimiessa kapellimestarina.

Raivaajan sivuilta poimittu

Jouluk. 31

Mrs. Jenny Matsonin kerrottiin käyneen tilittämässä "Saiman rahastonhoitajalle (Fitchburgissa) Henry Puraselle \$165 niistä tansseista ja siitä päivällisestä, jotka marras-joulukuussa syntyneet järjestivät Saiman lämmitysrahaston hyväksi".

Tammik. 2, 1941

Etusivun uutisissa kerrottiin tunnetun amerikansuomalaisen näyttelijä Alarick Arnee Orjatsalon kuolleen New York Cityssä.

Orjatsalon sanottiin aloittaneen näyttelijäuransa Suomen kansallisteatterissa. Hän toimi myös teatterinjohtajana mm. Tampereen teatterissa ja Tampereen Työväen Teatterissa. Yhdysvalloissa Orjatsalo toimi "johtajana työväen näyttämöllä mm. Fitchburgissa ja New Yorkissa" Raivaajan mukaan.

75 vuotta sitten

Joulukuun 30, 1915

New York Citystä kuultiin ikävä uutinen: 22-vuotiaan suomalaisen palvelijatyön kerrottiin "menettäneen järkensä" joulupäivänä palvelupaikassaan ja hyökänneen perheensä roivan päälle veit-

si kädessään.

Jouluk. 31

Saiman näytelmäseura Fitchburgissa toivotti paikkakunnan suomalaisille uutta vuotta esittämällä hauskan näytelmän "Husarikuume".

Tammik. 2, 1916

Osuusleipomopuuhun koukussa Saiman talolla Fitchburgissa tultiin siihen tulokseen, että leipomishanketta jatketaan, koska sen uskotaan muodostuvan kannattavaksi yritykseksi.

tammik. 5

Norwoodin (MA) S.O:n näytelmäseura vieraili Bostonin S.S. osaston näyttämöllä esittäen Y. von Moserin näytelmäkappaleen "Yhdistysjuhla".

Onnellista Uutta Vuotta Kaikille

toivottavat

Aino Pekkanen
Boothbay, Maine

Mary Pekkanen Carreno
Boothbay, Maine

Norma, Alan
Todd, Mimi ja
David William Bell
Rindge, New Hampshire

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, tammik. 5. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Korjaus!

Jouluk. 19, 1990 Raivaajassa kerrottiin Fitchburgin Kaupungin kirjastossa olleesta suomalaisten postimerkkien näyttelystä. Kirjoituksessa mainittiin virheellisesti, että Lauri Sipilä oli valmistanut näyttelykaapit. Hän oli tekstitänyt näyttelystä kertovat kyltit.

Westminster, MA

Vuotuinen suomalainen joulujuhla täytti Westminsterin kaupungin talon joulukuun 9. päivänä. Juontajana toimi Wilho Aalto.

Ohjelma oli seuraava: Yhteisvoimin laulettiin "Hark the Herald Angels Sing"; Marcia Gagnon, Mia Parviainen, Laura Roberts, Jill Thibodeau ja Adria Wright lauloivat "Jolly Old St. Nicholas".

"Silent Night", "Little Drummer Boy", "Jingle Bells" ja "Jolly Old St. Nick" kuultiin Morgan ja Cassie McGrathin ja Bethann ja Caitlin Johnsonin laulamana ja soittamana.

Laura Kaski ja Kristen Kaddy lauloivat "Jingle Bells" ja "Twinkle, Twinkle Little Star" laulut. Sitä seurasi Matthew Lemieuxin lausuma runo.

Trevor Roberts soitti pianolla "O Come All Ye Faithful" ja Sandra Waronen lauloi "Jing-

Uutispaloja

Suomi-Seura r.y:n järjestösihteeri Leila Mustanoja kiertää tammikuun alkupuoliskolla Uutta Englantia tutustuakseen alueen suomalaisiin ja heidän järjestötoimintaansa.

Sunnuntaina, tammikuun 6. päivänä klo 2 iltapäivällä hän on tavattavissa Saiman Puistossa.

Mustanoja on luvannut vastata Suomi-Seuran toimintaa koskeviin kysymyksiin. Hä-

nen toivomuksenaan on tutustua paikallisiin suomalaisiin saadakseen paremman käsityksen heidän tarpeistaan ja siitä, miten Suomi-Seura voisi heitä ja heidän toimintaansa avustaa.

Tilaisuus on avoin kaikille lähellä ja kauempankin asuville suomalaisille ja suomalaismielisille.

Kahvitarjoilu.

★

Finnish American Club of Saima esittää sunnuntaina,

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamú asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoitte: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina klo 7:00 aam. suomenkielinen luterilainen tunti radioasemalta WCMX 1000 AM. Klo 8:15 suomenkielinen jumalanpalvelus. Klo 9:00 aikuisten Raamattutunti. Klo 9:15 sunnuntai koulu. Klo 9:30 korkeakoululaisten Raamattutunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 5 ip. kirkkoneuvosto kokoustu.

145 uutta tilaajaa

Raivaajan 85-vuotisuuden merkeissä julistettu uusien tilaajien hankkimiskampanja päättyi vuoden viimeisenä päivänä.

Joulukuun 31:een päivään mennessä kampanja toi 145 uutta tilaajaa lehdellemme. Määrä oli tuntuvasti vähäisempi kuin päämäärämme 850, mutta hyvä näinkin. (Tietenkin voimme edelleen jatkaa kampanjaa ainakin Raivaajan viralliseen tammik. 31. päivän syntymäpäivään, vaikkamme

tarjoakaan rahapalkintoja.)

Kiitos kaikille niille, jotka autoivat joko hankkimalla uusia tilaajia tai ryhtymällä itse tilaajaksi sen sijaan, että lukisivat naapurin tai ystävän leh-teä.

Kuten lupasimme kaikkien osanottajien kesken arvottiin tammik. 31. päivänä kolme rahapalkintoa. Raivaaja Publishing Companyn presidentti Eino E. Niinimäki toimi arpojen vetäjänä. Onni suosi seuraavia: 1. palkinto, \$200 Eric Aho, Putney, VT; 2. palkinto, \$100 Ellen Niemi, Fayetteville, PA ja 3. palkinto, \$50 Herbert G. Laakso, Fitchburg.

Tärkeä henkilötiedustelu

Etsin tietoja Ansu (Anselm) Lammesta, joka oli tunnettu harmonikansoittaja Ashby, MA:sta. Lampi oli syntynyt noin 1900 ja kuoli Ashbyssä kesäkuun 30 p:nä 1972. Lammien orkesteri soitteli mm. Ashbyn Majalla ja Saiman Puistossa sekä soitti 3 Victor-levyä vuonna 1929.

Suomen Harmonikkainstituutissa Ikaalissa on nyt meneillään tärkeä tutkimus Amerikassa levyjä soittaneista suomalaisista harrasteista. Tarkoituksena on uudelleen julkaista heidän vanhoja levytyksiään. Kaikista soittajista ei ole valokuvaa eikä tarpeeksi henkilötietoja. Näitä tietoja tarvittaisiin historialliseen harmonikka-LP-levyyn, koska levyn mukaan tulee vihko, jossa kerrotaan myös soittajista. Hyvät Ansu Lammien sukulaiset tai ystävät, kirjoittakaa minulle Suomeen, sillä tiedot hänestä olisivat kullan arvoisia. Kaipa tietoja myös Matti Söderlundista, Lauri Herrasesta tai Willy Larsenista, sillä näistä kuuluisista harrasteista ei tiedetä juuri mitään.

Toivo Tamminen
Eprantie, 11710 Riihimäki, Finland
(Suomen Harmonikkainstituutin jäsen)

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
tammik. 5. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites
soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

NORTH END SUBARU MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIP

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL
LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

From the desk of Stig Häggblom:

Tämä toimittaja ei sitten koskaan tullut Raivaajan toimitukseen!

Lounastamme pienessä ravintolassa likellä Helsingin Olympiastadionin Töölön kaupunginosassa. Meillä oli useita syitä tapaamisellemme. Yksi oli Raivaaja.

Tämä mies, Helge Nygren, 66, professoriksi kutsuttu urheilutietojensa perusteella 1980 ja vuodesta 1982 Jyväskylän urheilutieteellisen tiedekunnan kunniatohtori, oli kerran ja parisenkin kertaa tulossa Fitchburgiin Raivaajan toimittajaksi.

Mutta ei sitten tänne koskaan tullutkaan.

Raivaajasta Helge Nygren tietää paljon. Koulupoikana hän tutustui lehteen jo perusteellisesti.

- Luin lehteä joka viikko. Se kun tuli Kallion kirjastotaloon. Voin melkein vakuuttaa, ettei Raivaajaa lukenut yhtä ahkerasti kukaan muu... ei Suomessa!

Sotavuodet menivät ja 1946 oli suuret TUL:n liittouhlat Helsingissä. Tiedottajia juhliin tuli monelta suunnalta. Eräs, Untamo Mäkelä, saapui Kanadan Sudburystä.

Mäkelä yllytti nuorta Helge Nygreniä lähtemään Raivaajaan toimittajaksi ja urheilutoimittajaksi. Siellä oli Mäkelän tietojen mukaan "paikka auki". Nygren, joka tähän aikaan yhdessä Voitto Raatikaisen kanssa toimitti TUL-lehteä, ei kuitenkaan lähtenyt.

Tietoa tästä toimittaja Nygrenistä kuitenkin Raivaajakin oli ilmeisesti saanut, koska pariin otteeseen tuli kirjalliset paikkatarjoukset.

1948 Henry Puranen antoi Nygrenille paikkatarjouksen Raivaajan toimituksesta. Se tuli kirjeen muodossa. -Silloin olisin kyllä ollut eniten kiinnostunut Amerikkaan lähdistä, Helge Nygren (Hele) my-

öntää.

Ja miksei sitten?

Tähän aikaan Nygren oli monipuolinen urheilija, myös yleisurheilija (mm. Suomen viestimestari 1943 HKT:n ju-

Helge Heinonen

niorijoukkueessa) mutta etenkin koripalloilija.

- Halusin Lontoon olympiakisoihin. Olin silloisen maajoukkueemme jäsen ja meille oli luvattu matka sinne myös sen vuoksi, että Suomella piti olla joukkue mukana omassa kisoissamme 1952, jotka oli jo meille edellisellä vuonna Tukholmassa myönnetty.

Ei tullut Nygren Raivaajan toimittajaksi, eikä hän pelannut Lontoossa koripalloa!

- Urho Kekkonen oli Suomen Pankin johtaja ja sanoi siinä ominaisuudessaan, ettei myönnetä valuuttaa Suomen soutajille eikä koripallojoukkueelle, Nygren muistaa.

Soutajille kuitenkin löytyi myöhemmin valuuttaa, koska tukijapiireistä löytyi mm. vientiteollisuuden pankkitileiltä sopivaa valuuttaa. Koripalloilijoille ei rahaa löytynyt, vaikka Vierumäellä oli olympialeiri.

Helge Nygrenille kuitenkin uusittiin paikkatarjous Raivaajan toimituksessa. Vielä 1951, Helsingin kisojen alla, Nygren olisi voinut muuttaa Amerikkaan. Hän kirjoitti Raivaaja-lehden julkaisemaan joulunumeroon laajan kirjoituksen Suomen olympiavalmistelusta. Tämä "Raivaajan Joulu" ilmestyi 1951.

Tämän jälkeen Helge Nygren ei uneksunut enää Amerikasta, eikä liioin koripallon pelaamisesta olympiatasolla.

Suomessa tehtiin tasokasta urheilun erikoislehteä nimeltä Urheilun Kuva-Aitta. Nygren oli sen päätoimittaja ja tarjolla oli muitakin haasteita, joita Helge otti vastaan. Hän oli mukana monessa mm. 1976 olympiajoukkueiden tiedotuspäällikkönä Innsbruckissa ja Montrealissa.

1974 hän yhdessä Simeoni Kolkan kanssa teki kuvaelmäkerran Paavo Nurmesta.

Urheiluaiheisia kirjoja Helge Nygrenin käsistä on läh-

tenyt kymmeniä. Tähän liittyy olympiateoksia ja erikoiskirjoja kuten esimerkiksi Helsingin Olympiastadionin oma historiikki (Stadion on täyttänyt 50 v.)

Suomen urheilutoimittajaliiton hyväksi olemme molemmat tehneet vuosikymmeniä töitä, Helge Nygren kuitenkin ilmeisesti pitempään kuin minä, siksi että hän edelleenkin on mukana suuressa haaste-tehtävässä, joka kulkee nimellä "Vuoden Urheilija".

Muistan olleeni kokouksessa, missä asia päätettiin. 1947 Suomen urheilutoimittajat nimesivät ensimmäisen Vuoden Urheilijansa, joita oli kaksi. Euroopan maratonmestari Mikko Hietanen - joka oli tullut toiseksi Bostonin Maratonilla, sekä pikaluistelun maailmanmestari Lassi Parkkinen tulivat valituiksi.

Vuoden Parhaat-toimikunnan jäsen Helge Nygren oli ennen kirjoittajaa ja hän on siinä tietävästi mukana vieläkin, minä en.

Tällaisesta miehestä ei jostain syystä milloinkaan tullut Raivaaja-lehden toimittajaa ja - ja niin luulisin, ensisijaisesti urheilutoimittajaa.

Maynard, MA

Kalevan Naiset ja Ritarit juhlivat jouluk. 8, 1990 Suomen itsenäisyyspäivää, pikkujoulua ja Jean Sibeliuksen syntymän 125-vuotispäivää Concord Street Circle Nutrition keskuksessa.

Viitisenkymmentä juhlijaa oli saapunut paikalle laulamaan, kuuntelemaan musiikkia ja tarinoita sekä syömään herkkuja ja vaihtamaan kuulumisia.

Monet alueen uudet suomalaissukuiset asukkaat osallistuivat juhllisuuksiin tutustukseen paikalliseen suomalaistoimintaan. Concordissa ja Actonissa asuvat suomalaiset vaihto-oppilaat olivat myös saapuneet paikalle.

Kansallispukuun sonnustautunut Martha Weckstrom toimi juontajana. Vieno Ware toimi yhteislauluhetken pianistina. Susan Alatalo kuvasi Suomen itsenäisyyteen edeltäneitä tapahtumia, kertoi Sibeliusen elämäntyöstä ja suomalaisista joulutavoista.

Karjalaisasainen Helena Niiva-Sawyer, uusi maynardilainen, säesti pianolla laullessa suomalaisia sävelmiä.

Paul ja Vera Koski sytyttivät adventtikynttilät.

Helvi Jansen oli huolehtinut paikanvarauksesta ja kaikki Naiset leivonnaisista ja ohjelmasta.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

**Uudenvuoden terveisiä
kaikkiin koteihin**

**Look to us
for direction.**

Shawmut Bank, N.A.

Member FDIC

Suomen uutisia

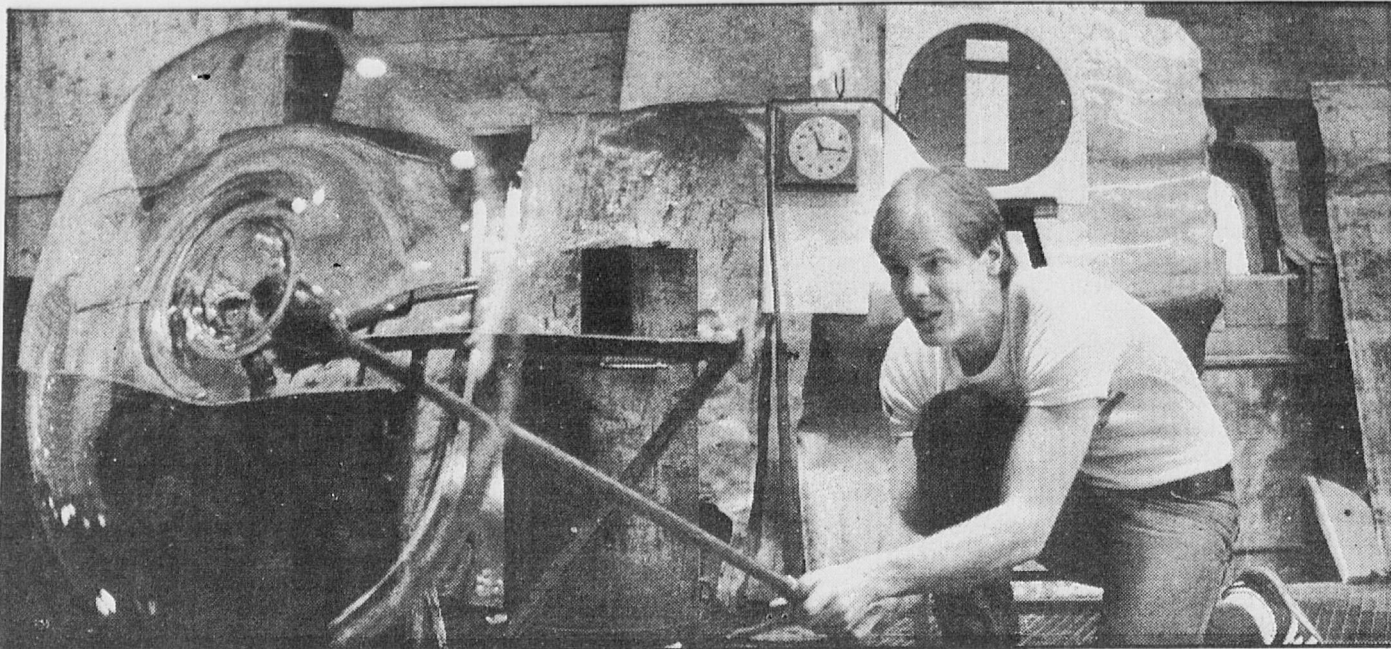
Suomen uutisia

Iittala - Nuutajärvi Hackmanille

Iittala-Nuutajärvi Oy siirtyi vuoden lopulla Hackman Arabian omistukseen. Samalla nimi muutui Hackman Iittala Oy:ksi.

Hackman-konserni omistaa yrityksestä 68 prosenttia, Ahlström 25 ja Wärtsilä 7 prosenttia. Yrityskaupasta huolimatta lasitehtailta irtisanottaneen yli sata työntekijää.

Suurin muutos tapahtuu Nuutajärvellä, jossa lopetetaan konelinja. Koneellinen tuotanto keskitetään Iittalaan. Työt loppuvat ainakin noin 40 konelinjalla työskentelevältä nuutajärveläiseltä. Taidelasin valmistus Nuutajärvellä

Nuutajärvelläkin puhalletaan lasia tulevaisuudessa, vaikka koneellinen valmistus keskitetään Iittalaan.

Yrityskaupassa nykyiset omistussuhteet käännetään pälaelleen, kun Ahlström myy Hackmanille omistamansa Iittala-Nuutajärvi Oy:n osakkeet. Ahlström on omistanut yhtiöstä 70 prosenttia, Hackman Arabian osakepääomaa korotetaan suunnatulla osakean-

nilla siten, että Ahlström tulee yhtiön osakkaaksi 25 prosentilla. Kauppahintaa ei kerrota.

Solmisessaan kaupan Ahlström ja Hackman hylkäsivät työntekijöiden ostotarjouksen. Työntekijät olivat valmi-

ta ostamaan Nuutajärven, Humppilan ja Rovaniemen tehtaat. Iittalan tehdas oli jätetty ostotarjouksen ulkopuolelle.

Pääostajien mielestä liian pieniksi pilkotoilla yksiköillä ei olisi ollut toimintamahdolli-

suuksia, eivätkä he halunneet myydä tärkeää palaa pois.

Nuutajärven lasitehtaan pääluottamusmiehen Kirsti Kokko-Venäläisen mukaan työntekijöiden ensimmäiset reaktiot kaupasta olivat apeat. Nuutajärvellä on lasia tehty

vuodesta 1793 ja nyt nimi on häviämässä tuotteiden joukosta. Se tietää tuotannon loppumista aikaa myöten, arvioitiin.

- Täällä on sentään tehty lasia jo silloin, kun Iittalaa ei vielä ollut olemassakaan.

Kymmenen miljoonan markan taidevarkaus Helsingissä

Helsingiläisestä yksityisäsunnotta on varastettu tauluja arviolta 10-15 miljoonan markan arvosta. Taka-Töölössä sijaitsevaan asuntoon murtauduttiin 30. marraskuuta -3. joulukuuta asukkaan poissa ollessa.

Rikosylikomisario Mikko Nurminen otaksuu, että taidevarkaus on toistaiseksi suurin Suomessa tehty.

Yhteyksiä ulkomaille ei hänen mukaansa vielä ole otettu, mutta mahdollisesti otetaan yhteyttä Interpoliin.

Nurminen pitää kuitenkin

todennäköisenä, että varastettuja töitä yritetään kauppella Suomessa, koska valtaosa töistä oli suomalaisten taiteilijoiden tekemiä.

- Otaksun, että suomalaisien tekemistä töistä saa parhaan hinnan Suomessa. Toisaalta töitä lieene vaikeampaa myydä Suomessa, koska ne ovat täällä varsin tunnettuja, hän toteaa.

Myös Kirkkonummella tehtiin suuri taidevarkaus vajaa kuukausi sitten. Poliisi ei vielä ole selvittänyt tätä niin-

ikään yksityisasuntoon tehtyä murtoa.

Nurminen ei kuitenkaan pidä todennäköisenä, että taidevarkaudet olisivat lisääntyneet Suomessa. Niitä on hänen mukaansa sattunut aika ajoin.

Takatöölöläisestä asunnosta varastettuja tauluja on kaikkiaan noin viisikymmentä. Joukossa on runsaasti kuuluisien taidemaalareiden töitä, muun muassa Helene Schjerfbeckin, Ilja Repinin ja Akseli Gallen-Kallelan.

Enemmän kuin joka kymmenes pappi on nainen.

Virkkunen Hesarin johtoon

Sanoma Osakeyhtiön hallitus nimitti eilen Helsingin Sanomien vastaavaksi päätoimittajaksi lehden uutispäätoimittajan Janne Virkkusen, 42, ensi vuoden alusta lukien. Virkkunen seuraa tehtävässä Heikki Tikasta, 60, joka siirtyy eläkkeelle.

Virkkunen on toiminut HS:n uutispäätoimittajana viime vuoden heinäkuusta lähtien.

Uutispäätoimittajaksi nimettiin tammikuun alusta lukien Sanoma Oy:n toimittajakoulun nykyinen johtaja Reetta Meriläinen, 40. Päätoimittaja Keijo K. Kulha jatkaa lehden artikkelipäätoimittajana. Päätoimittaja Simopekka Nortamo toimii edelleen erityistehtävissä.

Murtaja piilotti kymppitonin kalsareihin Tuusulassa

Ravintolamurtaja yritti piilottaa 10,000 markan arvosta seteleitä alushousuihinsa Tuusulassa eräänä joulukuunä yönä.

Poliisi kiinnitti kuitenkin huomiota hieman pullottavaan asuun ja takavarikoi saaliin.

Murtaja oli mennyt tuusulalaiseen ravintolaan rikomalla ikkunan. Automaattiset hälytyslaitteet paljastivat hänet.

Poliisi tavoitti 34-vuotiaan miehen, kun hän pyrki ulos ravintolan ovesta neljän aikaa aamuyöllä.

Rahan lisäksi hän oli haalinut saaliikseen hieman viinak-

Lomaosakkeet leviämässä Suomeenkin

Lomaosakekohteiden rakentaminen on kasvanut nopeasti Suomessa. Vielä pari vuotta sitten kiinnostusta viikon oleskeluoikeuden ostamiseen lomamökissä ei ollut, mutta nyt kauppa osakkeilla käy vilkkaammin kuin esimerkiksi muissa pohjoismaissa. Suomen lomaosakkeiden rakentaminen on keskittymässä Yllästänturin alueelle.

Kansainvälinen lomaviikkojen vaihtoa välittävä yritys RCI odottaa jäsenmääränsä Suomessa kasvavan 8,000 jäsenen perheeseen ensi vuoden aikana.

Naispappeja jo yli 400

Naispappeja on Suomessa jo 427 eli noin 13 prosenttia maamme papeista. Naispuolisia kirkkoherroja on viisi. Suhteellisesti eniten naispappeja on Helsingin hiippakunnassa, joka on jäsenmäärältään maan kahdeksasta hiippakunnasta suurin.

Tiedot ilmenevät tuomiokapitulien lokakuun lopussa Kirkon tiedotuskeskukselle toimittamista tilastoista. Yhteensä pappeja on kirkossa 3,283. Kirkkoherroja on yhtä monta kuin seurakuntia eli 599.

Ensimmäiset naispapihitihti maaliskuussa 1988. Naispappeuden toteutumisen jälkeen siirtyminen seurakuntalehtoriin viroista papin virkoihin on ollut vilkasta: kun leh-
toreita kaksi vuotta sitten oli

seurakuntatyössä 261, niin lokakuun lopussa seurakuntalehtoriin virassa oli enää 128 naista.

Kaikista vihityistä papeista yli puolet, 56 prosenttia, toimii seurakunnissa, 7 prosenttia on eri yhdistysten palveluksessa ja 18 prosenttia muissa tehtävissä, kuten koulujen uskonnonopettajina.

Tällä hetkellä yksi seurakuntapappi palvelee keskimäärin 2,400 seurakuntalaista. Pappien määrä on Suomessa muihin luterilaisiin kirkkoihin verrattuna suhteellisen pieni, mutta siitä huolimatta kirkkoa uhkaa Esko Ryökkään viime keväänä ilmestynen "Teolgi 2 000" -tutkimuksen mukaan pian pappispula.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Finlandia - talon julkisivuille sittenkin Tolga-kiveä

Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto käsittelee lähiaikoina Finlandia-talon julkisivumateriaalin valintaa.

Kaupungin rakennusvalvontaviraston päällikkö Aulis Samuelsson kertoi äskettäin, että kivi-asia tulee esille aikaisintaan seuraavassa rakennusvalvontaviraston kokouksessa.

Kaupungin rakennusvirasto on anonut rakennuslupaa norjalaiselle Tolga-tonaliitille. - Me pyydämme nyt Tolgalle rakennuslupaa ja olemme varautuneet pyytämään rakennuslupaa myös amerikkalaiselle Bethel White-kivelle, kertoi kaupungininsinööri Reijo Korhonen.

- Toivomme, että rakennuslupa saataisiin Tolga-kivelle, koska tämä on nyt vaalein graniittikivi, mitä on. Jos ei rakennuslupaa saada, harkitsemme valittamista, lisäsi Korhonen.

Kaupunginhallitus valitsi aikaisemmin materiaaliksi Oulaisten vaalean granodioriitin, mutta tälle kivelle ei myönnetty rakennuslupaa, minkä vuoksi "kiviruletti", pyörähti uudelleen käyntiin.

Irakin suomalaiset panttivangit haluavat korvauksia

Irakissa olleet suomalaiset panttivangit haluavat korvauksia Suomen hallitukselta. Panttivangeina olleet toivovat, että heille korvattaisiin Irakiin jäänyt omaisuus sekä henkiset kärsimykset.

Kotimaahan palanneet ovat tavanneet mm. ulkoministeri Pertti Paasion esiteltyään ensin asian ulkoministeriölle. Paasion tapaamisessa keskusteltiin ainoastaan korvauksista, mitään päätöksiä ei tehty.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Suomesta lääkkeitä Liettuaan

Liettuan ystävät ry:n kokouksessa avustuserä, joka sisältää 570 kiloa lääkkeitä, lähetettiin äskettäin Helsingistä Liettuaan.

Lääkkeet on lahjoittanut lääketehdas Orion Liettuan lastensäätiölle ja erityisesti Panevezysin kaupungin lastenkodille.

Lääkkeiden lisäksi avustuserään kuuluu rasvaista maitojauhetta, sairaalakäyttöön tarkoitettuja pesuaineita, lasten vaatteita, jalkineita ja leluja sekä kirjoituskoneita.

Avustuserän ottivat vastaan Liettua-Suomi-Seuran puheenjohtaja Stasys Skrodenis sekä Panevezysin lastenkodin ylilääkäri Algimantas Bandza.

Lähetyksen mukana Liettuaan matkusti suomalainen valtuuskunta, jota johtaa Liettuan ystävät ry:n puheenjohtaja Ulla-Liisa Heino. Valtuuskunta neuvottelee yhteistyösuunnitelmista ja muun muassa matkailuvaihdosta.

Suomalainen yritys kehitti videopalaverin

Helsinkiläisessä Vista-com Oy:ssä on kehitetty vain kaksi puhelinlinjaa vaativa videoneuvottelujärjestelmä.

Palaverin pito uudella laitteistolla on noin kymmenen kertaa halvempaa kuin satelliittiyhteyden kautta neuvottelu.

VistaPalaveriksi ristitty järjestelmä muodostuu puhelimista, televisiosta, yhdestä tai

Ylikoulutettuja mutta alipalkkattuja

Suomen terveyden hoitoala syrjii ulkomaisia työntekijöitä

Suomalaisissa terveydenhoitolaitoksissa työskentelevät ulkomaalaiset ovat usein työtehtäviinsä nähden ylikoulutettuja, mutta palkkataulukkojen alarajojen mukaan palkattuja.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimus osoittaa myös, että heidän työsopimuksensa ovat pääsääntöisesti lyhyitä määräaikaisuuksia ja työhön perehdyttämisenä usein puutteellista.

Tehy luovutti lokakuussa keräämänsä tiedot työministeri Matti Puhakalle (sd) joulukuussa.

Tehy tekiselvityksensä lokakuussa. Ammattiosastojen lähettämien tietojen mukaan ulkomalaisia työntekijöitä olisi noin parisataa, joista val-

taosa työskentelee hoitotehtävissä. Sosiaalihuollossa ulkomaalaisten osuus on vähäinen.

Selvityksen piiriin eivät kuuluneet ulkomaalaiset lääkärit, hammaslääkärit, tekninen henkilökunta eivätkä toimistotyöntekijät.

Ulkomainen työvoima on keskittynyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle. Liki kolme neljästä työskenteli lokakuussa Helsingissä sijaitsevilla laitoksilla.

Yli puolet ulkomaalaisista toimii sairaanhoitajina tai perushoitajina. Laitosapulaisina, sairaala-apulaisina ja hoitopulaisina työskentelee vajaa kolmannes.

Ikälisiä ei makseta

Palkkaa useimmat ulkomaalaiset saavat palkkaryhmittelyn asteikon keski- ja tai ala-

teys Ruotsiin maksaa alle 250 markkaa (alle 70 dollaria).

VistaPalaverin käyttäjiksi kaavailaan matkustamiseen kyllästyneitä liikemiehiä. Ruutiinikäynnit yhtiön eri toimipaikoissa voidaan korvata videopalaverilla, laitteen kehittäjät toivovat.

Videoneuvottelun käyttöä rajoittaa se, että laitteisto vaatii digitaaliset keskuskeskukset koko tiedonvälityksen matkalle. Suomen puhelinverkosta noin puolet on digitalisoitu.

Ulkomaille yhteyksiä voi ottaa jo Ruotsiin ja Ranskaan; parin viikon päästä myös Saksaan, Englantiin, Hollantiin, Belgiaan ja Pohjois-Amerikkaan.

rajan mukaisesti. Tulokset viitataan siihen, ettei kotimaassa tehtyjä työvuosia oteta huomioon palvelulicenssin päättäessä.

Valtaosalla Suomessa työskentelevistä ulkomaalaisista on kotimaassa hankittu alan koulutus. Sairaanhoitajina ja perushoitajina työskentelevillä on lähes poikkeuksetta alan tai sitä korkeampi koulutus.

Yli puolet ulkomaalaisista on virolaisia tai inkeriläisiä, ja lähes kolme neljäsosaa Itä-Euroopan maista.

Perehdyttäminen puutteellista

Tehyn käsityksen mukaan ulkomaisen työvoiman käyttö ei ainakaan vähene nykyisestä vaan todennäköisesti lisääntyy jatkossa. Tehyn selvityksen mukaan erityisesti työntekijöiden perehdyttämiseen on paneuduttava nykyistä perusteellisemmin.

Tehy vaatii, että laitoksiin ja työyksiköihin perustetaan erityisiä kouluttajien ja perehdyttäjien virkoja. Edelleen Tehy edellyttää, että ulkomaalaisiin työntekijöihin sovellettavien työsuhteen ehtojen seurattavuus ja tutkittavuus nykyistä tarkemmin, jotta työnantajat vastaisivat näin myös ulkomaalaisten työntekijöiden velvoitteistaan voimassaolevan lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti.

Tehy vaatii kiinnittämään huomiota myös ulkomaalaisten työntekijöiden kielikoulutukseen, sillä nyt valtaosalla ulkomaalaisista on korkeintaan tyydyttävä Suomen kielentaito.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$398 - LOS ANGELES \$498
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Maailman tapahtumia

Gallup kertoo kansalaisten tahdon:

EY:lle yhteinen puolustus

Seitsemän kymmenestä EY-maiden kansalaisesta kannattaa Euroopan yhteisöjen yhteistä puolustuspolitiikkaa. Kansalaiset kannattavat myös itse EY:tä lujemmin kuin koskaan ennen.

Tiedot ilmenevät EY-komis-

sion teettämästä mielipidetutkimuksesta.

Tutkimuksessa haastatelluista 66 prosenttia vastasi myöntävästi kysymykseen; voisiko EY ottaa hoidettavakseen jäsenmaiden yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan. Vain 15 prosenttia vastasi kieltävästi.

Enemmistö tutkimukseen osallistuneista katsoi EY:n voivan myös ryhtyä johtamaan jäsenmaiden yhteistä ulkopoliittikkaa.

Tanska on suhtautunut epäilevästi yhteiseen puolustuspolitiikkaan, mutta sama linja ei tullut näkyviin mielipidetutkimuksessa.

Tanska oli EY:n jäsenmaista ainoa, jonka kansalaiset eivät halunneet alistaa maansa ulkopoliittikkaa EY:n alaisuuteen.

Euroopan yhteisöjen yleinen kannatus oli mielipidetutkimuksessa suurempi kuin koskaan aiemmin. Kaikista haastatelluista 69 prosenttia piti yhteisöjen jäsenyyttä "hyvänä asiana". Vain 7 prosenttia vastaajista oli tyytymättömiä, 18 välinpitämättömiä, ja 6 prosenttia ei osannut sanoa.

Eniten tyytyväisyys on lisääntynyt Tanskassa: nyt tyytyväisiä 58 prosenttia, puoli vuotta sitten 48. Innokkaimpia ey-läisiä olivat hollantilaiset, joista 82 prosenttia piti jäsenyyttä hyvänä asiana. Epäluuloisimpia olivat englantilaiset, joista tyytyväisiä oli 53 prosenttia.

Neuvostosotilaat marssivat viimeisen kerran Berliinissä.

Shevardnadze piti päänsä

Neuvostojoukkoja ei Persianlahdelle

Neuvostoliitto ei aio lähettää amerikkalaisten kiihkeistä pyynnöistä huolimatta Persianlahdelle edes nimellistä sotilasosastoa.

Yhdysvallat lupaa kuitenkin elintarvikeapua nälän uhkamille neuvostokansalaisille.

Yhdysvaltain ja neuvostoliiton ulkoministerit **James Baker** ja **Eduard Shevardnadze** käsitelivät viime viikolla kahden päivän ajan Texasissa Persianlahden kriisin lisäksi maitten johtajien alkuvuodeksi kaavailtua huipputapaamista. Siinä allekirjoitettaisiin strategisia aseita vähentävä sopimus. Shevardnadze tapaa matkansa aikana presidentti **Bushin**.

Hallituksemme mielestä neuvostojoukkojen lähettäminen Persianlahdelle lisää I Irakin vastaisen kansainvälisen rintaman uskottavuutta.

Toisaalta Neuvostoliitto kannattaa tiukasti kansainvälistä Lähi-idän konferenssia, jossa käsiteltäisiin niin tilanetta Irakin miehittämässä Kuwaitissa kuin Israelin miehittämällä palestinaalaisalueillakin. Yhdysvallat on vastustanut tällaista päätöslauselmaehdotusta turvallisuusneuvostossa.

Houstonin-tapaaminen oli ensi kerta, kun neuvostoliitto pyysi avoimesti ruoka-apua Yhdysvalloilta.

Samaan aikaan kun Baker ja Shevardnadze tapasivat Houstonissa, otti presidentti Bush vastaan Valkoisessa talossa Liettuan presidentin **Vytautas Landsbergisin**.

Landsbergis vaati Yhdysvalloilta selvää tukea Neuvostoliiton uhkailuja vastaan ja hän vertasi Liettuan tilannetta miehitettyyn Kuwaitiin.

Bush oli korostanut, ettei Yhdysvallat ole koskaan tunnustanut Liettuan liittämistä Neuvostoliittoon. Bush ei kuitenkaan tietävästi luvannut, että hän ryhtyisi painostamaan jyrkillä kannanotoilla Moskovaa Baltian vuoksi.

Puna-armeijan viimeinen paraati Berliinissä

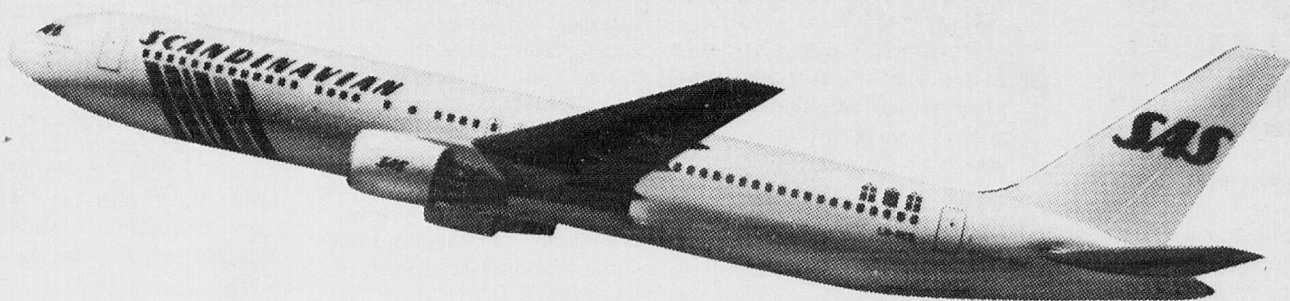
BERLIINI - Berliini sai kohteita, mutta hankalia lahjoja, kun Neuvostoliiton voittoisan armeijan runsaat muistomerkit siirtyivät saksalaisten hallintaan.

Neuvostosotilaat pitivät viimeisen paraatinsa joulukuun 22. päivänä suurimmalla muistomerkillä, joka seisoo kaupungin länsipuolella Brandenburgin portin lähistöllä.

Voittajien muistomerkkien ylläpito kuuluu maiden sopimuksen mukaan Saksalle.

Neuvostoliiton valmistuessa vetämään joukkonsa entisestä Itä-Saksasta.

Patsaiden mukana perii Berliini kuitenkin myös panssarivaunuja ja haupitseja, jotka sopivat huonosti kylmän sodan jälkeiseen kaupunkikuvaan. "Stalinistisen imperialismin" jäänteiksi kutsuttujen muistoaseiden riisumisesta puhutaan, mutta valtiosopimuksen tulkinnasta on eri käsityksiä.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

